

SUDERINTA
Ukmergės rajono savivaldybės administracija
2025-12-29 V6- 76 (2.3)

PATVIRTINTA
Ukmergės Sporto centro
direktoriaus Vitalijaus Martikonio
2026 m. sausio 16 d.
įsakymu Nr. V- 22

UKMERGĖS SPORTO CENTRAS

Vienuolyno g. 2, Ukmergė

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Ukmergė
2025

PLANO TURINYS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO DERINIMO LAPAS	4
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMŲ IR ATNAUJINIMŲ LAPAS	5
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO KOPIJŲ SKIRSTYMO LAPAS	6
1 SKYRIUS BENDROSIS NUOSTATOS	7
1.1. Plano teisinis pagrindas	7
1.2. Plano tikslas	7
1.3. Plano aktyvinimas ir atšaukimas	8
1.4. Centro trumpas apibūdinimas	8
1.5. Plane vartojamos sąvokos	9
1.6. Plane vartojamos santraukos	12
2 SKYRIUS DIDŽIAUSIĄ RIZIKĄ KELIANTYS PAVOJAI	13
2.1. Valstybės lygiu didžiausią riziką keliantys pavojai	13
2.2. Savivaldybės lygiu didžiausią riziką keliantys pavojai	13
2.3. Didžiausią riziką keliantys pavojai Centre	14
3 SKYRIUS PASIRENGIMAS PAVOJAMS IR REAGAVIMAS	14
3.1. Atsakingosios institucijos ir remiantieji subjektai	15
3.1.1. Branduolinė avarija Baltarusijos AE	16
3.1.2. Gaisrai ir (ar) sproginiai	19
3.1.3. Pavojus valstybės saugumui	Error! Bookmark not defined.
3.1.4. Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai ...	Error! Bookmark not defined.
3.1.5. Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	20
3.1.6. Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.	20
3.2. Pagrindiniai reagavimo veiksmai ir priemonės kilus pavojui	21
3.2.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas branduolinės avarijos Baltarusijos AE atveju	23
3.2.2. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro ir (ar) sproginio atveju	24
3.2.3. Darbų organizavimas ir koordinavimas epidemijos ir (ar) pandemijos atveju	23
3.2.4. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojaus valstybės saugumui atveju	Error! Bookmark not defined.
3.2.5. Darbų organizavimas ir koordinavimas šilumos energijos tiekimo sutrikimo ar nutraukimo atveju	Error! Bookmark not defined.

3.2.6. Darbų organizavimas ir koordinavimas elektros tiekimo sutrikimo ar nutraukimo atveju	24
3.2.7. Darbų organizavimas ir koordinavimas stichinių, katastrofinių hidrologinių ir meteorologinių reiškinių atveju.....	25
3.2.8. Centro direktoriaus ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu	25
3.2.9. Centro ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka ir planas koordinuoti pasirengimą galimiems pavojams ir veiklą jiems kilus	27
3.3. Žmogiškieji ir materialiniai ištekliai ir jų pasitelkimas	28
3.4. Keitimasis informacija	28
3.5. Veiklos testinimo užtikrinimas	30
4 SKYRIUS GYVENTOJŲ (DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ, LANKYTOJŲ) APSAUGOS ORGANIZAVIMAS.....	31
4.1. Gyventojų (darbuotojų, mokinių, lankytojų) perspėjimas ir informavimas	32
4.2. Gyventojų (darbuotojų, mokinių, lankytojų) apsauga priedangose ir kolektyvinės apsaugos statiniuose	34
4.3. Gyventojų (darbuotojų, mokinių, lankytojų) evakavimas	37
4.3.1. Centro direktoriaus sprendimas dėl darbuotojų ir lankytojų evakavimo	37
4.3.2. Centro darbuotojų ir lankytojų evakavimo iš teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys	38
4.4. Pagalba asmenims su negalia	38
5 SKYRIUS PAVOJŲ RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS.....	39
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI.....	40
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ	41
ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SĄRAŠAS	55
BŪTINŲ PRIEMONIŲ SĄRAŠAS.....	56
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ PAVOJAMS LIKVIDUOTI IR JŲ PADARINIAMS ŠALINTI SĄRAŠAS	57
KONTAKTINĖ INFORMACIJA.....	58
REAGAVIMO IR GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ SUVESTINĖ.....	61
DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, KILUS GAISRUI, PLANAS	63
TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ CENTRO PASTATO SCHEMA	67
PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA	68
KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA	69

REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI.....	70
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS	82
CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS	84

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO DERINIMO LAPAS

Eil. Nr.	Derinanti institucija	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas arba derinimo rašto data ir numeris
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			

**EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMŲ IR ATNAUJINIMŲ
LAPAS**

Eil. Nr.	Kas patikslinta / atnaujinta	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO KOPIJŲ SKIRSTYMO LAPAS

Eil. Nr.	Kam pateikta	Pateikimo būdas*	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				

PASTABOS:

* Popierinė ar skaitmeninė.

LR Vidaus reikalų ministerijos įsakymo Nr. IV-151 „Dėl Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 13 p. nurodo, kad Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai patvirtintą planą ar jo kopiją: 13.2. pateikia subjektams, kuriems plane numatytos funkcijos ar atsakomybės.

1 SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Plano teisinis pagrindas

Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. gruodžio 15 d. įstatymu Nr. VIII-971 „Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymas“, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2024-11-15, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. patvirtintu nutarimu Nr. 1317 suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 15 d. „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ nuostatomis, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2025 m. kovo 03 d. įsakymu Nr. 1V-151 „Dėl Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize.

Remiantis LR krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 23 straipsnio 9 punktu, savivaldybių, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų ekstremaliųjų situacijų valdymo planų projektai derinami su Vidaus reikalų ministerija ar vidaus reikalų ministro įgaliota institucija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 1V-592 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą“ Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos yra įgaliotas derinti jam pateiktus savivaldybių, **kitų įstaigų, ūkio subjektų** ir veiklos vykdytojų **ESVP projektus**. Vadovaujantis 2025 m. liepos mėn. 08 d. įsakymu Nr. 1-359 /2025 (1.4 E) „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų projektų derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos civilinės saugos darbuotojai, vertindami kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų planų integralumą su savivaldybės planu, **derina tik tuos planus, kurie prieš tai yra suderinti (įvertinti) savivaldybės parengties pareigūno.**

Visi Ukmergės sporto centre dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai, privalo susipažinti su šiuo Planu.

1.2. Plano tikslas

Ukmergės sporto centre (toliau – Centre), ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – Planas) tikslas – padėti Centro direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ir kitiems atsakingiems asmenims:

1. Organizuoti ir koordinuoti darbuotojų, mokinių ir lankytojų (toliau – Lankytojai) veiksmus įvykio, ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos metu.

2. Tinkamai veikti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu siekiant užtikrinti darbuotojų ir lankytojų saugą.

3. Tinkamai vadovauti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

Plano paskirtis – užtikrinti Centro bendruomenės saugumą, sumažinti galimus pavojus jų gyvybei, sveikatai, veiksmingą reagavimą įvykio, ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos metu bei kuo greitesnį ugdymo proceso atnaujinimą.

1.3. Plano aktyvinimas ir atšaukimas

Planas aktyvuojamas grėsiant ar įvykus įvykiui, kuris kelia pavojų Centro mokinių, personalo ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, Centro būtiniausios veiklos sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai ar (ir) prireikus vykdyti Centrai priskirtas užduotis ekstremaliosios situacijos metu.

Planą aktyvina Centro direktorius Vitalijus Martikonis, tel. (0 34) 05 15 00, (0 68) 54 45 52, el. p. vitmartikonis@gmail.com, laikino pavadavimo atveju arba kai jo nėra darbo vietoje, darbuotojas, kuris vykdo vadovo funkcijas. Planas aktyvuojamas automatiškai įvykus įvykiui, gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui, ekstremaliajai situacijai ar krizei. Centro atsakingų darbuotojų pareigos, bei kontaktinė informacija pateikta **Plano priede Nr. 5**.

Planą atšaukti gali Centro direktorius suderinęs su kitais atsakingais darbuotojais, įgaliotais vadovauti veiksmams ir juos koordinuoti įvykių, ekstremalių įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu (ekstremalių situacijų valdymo grupės nariais – toliau ESG).

1.4. Centro trumpas apibūdinimas

Veiklos pobūdis: Švietimo įstaiga, formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo mokykla. Neformaliojo vaikų švietimo ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo sportinio ugdymo proceso organizavimas, renginių organizavimas.

Įstaigos pavadinimas: Ukmergės sporto centras.

Kiti duomenys apie Centrą:

Steigėjas: Ukmergės r. savivaldybė.

Mokesčių mokėtojo kodas: 302297514

Adresas: Vienuolyno g. 2, 20130, Ukmergė.

El. paštas: ukmsportocentras@inbox.lt.

Telefonas: (0 34) 05 15 00.

Darbuotojų skaičius: 11 žmonių.

Darbuotojai su negalia: nėra.

Vidutinis žmonių skaičius Centre: 30 žmonių.

Darbo laikas: administracijos darbo laikas 8.00-17.00, bendras 8.00–20.00, šeštadienį ir sekmadienį poilsio dienos.

Centro administracijos kontaktai pateikti Plano priede Nr. 5.

Duomenys apie Centro pastatus:

Eil. Nr.	Pastato paskirtis, vykdoma veikla	Statybinės konstrukcijos	Aukštų skaičius	Galimas darbuotojų ir lankytojų skaičius	Bendras plotas m ²	Rūsio patalpų plotas m ²
1.	Mokslo (sporto) paskirties	Mūrinis pastatas	2	30	742,88	-

Pavojingos vietos. Centre pavojingų vietų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi – nėra.

Kolektyviniai apsaugos statiniai. Aprašyta 4 Plano skyriuje.

Komunaliniai inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos:

Elektros energijos tiekimas:

Įstaigos, filialo adresas	Tiekėjo pavadinimas, kontaktiniai duomenys	Įvado atjungimo vieta
UAB „Ignitis“ energijos skirstymo operatorius Laisvės pr. 10, Vilnius	Elektros avarinė tarnyba AB „ESO“ Tel. 1852	I ir II aukštuose

Dujų tiekimas:

Įstaigos, filialo adresas	Tiekėjo pavadinimas, kontaktiniai duomenys	Įvado atjungimo vieta
UAB „Ignitis“ energijos skirstymo operatorius Laisvės pr. 10, Vilnius	Elektros avarinė tarnyba AB „ESO“ Tel. 1804	Sporto centro pastate esančioje katilinėje.

Geriamojo vandens požeminėmis trasomis tiekimas:

Įstaigos, filialo adresas	Tiekėjo pavadinimas, kontaktiniai duomenys	Įvado atjungimo vieta
Gėlių g. 18, 20115, Ukmergė	Vandentiekio avarinė tarnyba UAB „Ukmergės vandenys“ Tel. (0 34) 06 30 88; (0 34) 06 31 35 El. p. admin@ukmvand.lt	Rūsyje, katilinėje

IT sistemos: Martynas Girdžiūnas tel. (0 61) 68 18 29

1.5. Plane vartojamos sąvokos

Plane naudojamos sąvokos parengtos remiantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme (1998 m. gruodžio 15 d. Nr. VIII-971, suvestinė redakcija nuo 2024 m. lapkričio mėn. 15 d.), Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme (2018 birželio mėn. 21 d. Nr. XIII-1283) ir kituose teisės aktuose vartojamomis sąvokomis.

Plane vartojamos sąvokos:

Atsakingoji institucija – valstybės institucija ar įstaiga, kurios veiklos srityje gresia ar susidaro krizė ar ekstremalioji situacija, ar savivaldybės institucija ar įstaiga, kurios veiklos teritorijoje gresia ar susidaro savivaldybės lygio ekstremalioji situacija ir kurioje einantis pareigas ar dirbantis valstybės tarnautojas, valstybės politikas ar institucijos ar įstaigos darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, galėtų būti paskirtas ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, nevyriausybinį organizacijų, gyventojų ir kitų aktualiuose teisės aktuose asmenų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelia didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – operacijų vadovas) – valstybės tarnautojas, valstybės politikas ar valstybės ir (ar) savivaldybės institucijos ar įstaigos darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, paskirtas vadovauti visiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, dalyvaujantiems likviduojant ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, ir pagal kompetenciją priimančias sprendimus, būtinus siekiant likviduoti ekstremaliąją situaciją ir pašalinti jos padarinius.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiksmų ir priemonių planas, užtikrinantis materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ypatingų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti gyventojams pirmąją medicinos pagalbą, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis paieškos, gelbėjimo ir

neatidėliotiniems darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas laikinas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai.

Kita įstaiga – socialinėje, švietimo, mokslo, kultūros, sporto, sveikatos priežiūros srityse veikiantis juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas – tenkinti tam tikrus viešuosius interesus. Ši sąvoka neapima valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kuri yra pritaikyta gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų ekstremaliosios situacijos ar karo metu.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, įranga ir kiti daiktai, kurie gali būti panaudoti gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiklai palaikyti ir atkurti.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis perspėjami gyventojai, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai apie įvykį, ekstremalų įvykį, gresiančią ar susidariusią krizę ar ekstremaliąją situaciją ir išplatinama valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turima arba joms skirta informacija, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti.

Priedanga – statinys, patalpa, inžinerinis įrenginys ar kitas objektas, galintis sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiko tarpą išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų oro pavojaus atveju, taip pat apsaugoti nuo netiesioginio apšaudymo ir (ar) kitų kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsitiktinių kulų).

Remiantysis subjektas – valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, kita įstaiga, ūkio subjektas, veiklos vykdytojas ar nevyriausybinė organizacija, kuriai valstybiniame plane ar savivaldybės plane nustatyti konkretūs veiksmai, atliktini gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai ar krizei, įskaitant veiksmus, susijusius su paieškos, gelbėjimo ir neatidėliotinais darbais ekstremaliosios situacijos ar krizės metu, ekstremaliosios situacijos ar krizės likvidavimu ir jų padarinių šalinimu.

Rizika – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba

nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas ir kurių įvertis išreiškiamas padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykiu.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdančias asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

1.6. Plane vartojamos santraukos

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

Centras – Ukmergės sporto centras.

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

ESOC – ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

ESVG – ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė.

GDV – gelbėjimo darbų vadovas.

GMPT – greitosios medicinos pagalbos tarnyba.

NKVC – Nacionalinis krizių valdymo centras.

NRA – Nacionalinė rizikos analizė.

NVSC – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Vilniaus PGV – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdyba.

PAGD prie VRM Vilniaus PGV Ukmergės PGT – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Ukmergės priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.

Rizikos analizė – galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė.

RSC – Radiacinės saugos centras.

SAM – Sveikatos apsaugos ministerija.

Savivaldybė – Ukmergės rajono savivaldybė.

SKS – situacijų koordinavimo skyrius.

VATESI – Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija.

Vilniaus AVPK – Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas.

Vilniaus AVPK Ukmergės r. PK – Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Ukmergės rajono policijos komisariatas.

2 SKYRIUS DIDŽIAUSIĄ RIZIKĄ KELIANTYS PAVOJAI

2.1. Valstybės lygiu didžiausią riziką keliantys pavojai

Visi pavojai, kurių rizika valstybės lygiu remiantis Nacionaliniu galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimu (toliau – Nacionalinė rizikos analizė), nustatyta kaip labai didelė ir didelė.

Eil. Nr. suteiktas NRA	Rizika	Rizikos lygis
1	Pavojus valstybės saugumui	Didelis
4	Lietuvos piliečių suėmimai, laikinas pagrobimas ar kelionės sutrikdymas užsienio valstybėje	Labai didelis
5	Melagingi pranešimai	Labai didelis
8	Užsienio valstybės taikomos ekonominio poveikio priemonės Lietuvai	Didelis
10	Gamtinių dujų tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Didelis
14	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Labai didelis
20	Gaisrai ir / ar sproginiai	Didelis
21	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Labai didelis
23	Pramoninė avarija	Didelis
25	Kenksmingųjų organizmų židiniai	Didelis
29	Epidemijos ir / ar pandemijos	Didelis

Pastaba. Valstybės lygio rizikos analizės pavojai Nr. 4, 5, 8, 10, 23, 25 Centro rizikos analizėje vertinti nebuvo.

2.2. Savivaldybės lygiu didžiausią riziką keliantys pavojai

Eil. Nr.	Nustatyti galimi pavojai	Rizikos lygis
1.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	Labai didelis
2.	Gaisrai	Labai didelis
3.	Kibernetinė ataka	Labai didelis
4.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Labai didelis
5.	Transporto avarijos (automobilių, vandens,)	Didelis
6.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Didelis
7.	Pavojingas radinys	Didelis

Pastaba. Savivaldybės rizikos analizės pavojai Eil. Nr. 5, 7 nėra aktualūs Centrai ir rizikos analizėje vertinti nebuvo.

2.3. Didžiausią riziką keliantys pavojai Centre

„Galimi pavojai“ – visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Centro galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė. Centro galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta **Plano priede Nr. 1.**

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Epidemijos ir (ar) pandemijos	5	45 Labai didelis
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	4	44 Labai didelis
Gaisrai ir (ar) sproginiai	4	44 Labai didelis
Kibernetinė ataka	5	30 Didelis
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	5	28 Didelis
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį)		
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	3	27 Didelis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	3	18 Vidutinis
Melagingi pranešimai	2	12 Vidutinis
Geriamojo vandens tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	2	6 Priimtinas

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas **Plano 3.2. poskyryje.**

3 SKYRIUS PASIRENGIMAS PAVOJAMS IR REAGAVIMAS

1. Savivaldybės ESVP Centras nenurodytas kaip atsakingoji institucija ar remiantysis subjektas.

2. Centras nėra įtrauktas į savivaldybės ESVP sąrašą įmonių, pasitelkiamų materialiniam aprūpinimui ekstremaliųjų situacijų metu.

3. Centras **yra** savivaldybės mero patvirtintuose Kolektyvinės apsaugos statinių sąrašuose, kaip kolektyvinės apsaugos statinys.

4. Kitas būtinas Savivaldybės užduotis Centras vykdytų gavęs Savivaldybės mero ar jo įgalioto asmens nurodymą.

3.1. Atsakingosios institucijos ir remiantieji subjektai

Žymėjimas:

1. A – atsakingoji institucija.

2. R – remiantysis subjektas.

3.1.1. Epidemijos ir (ar) pandemijos		
1.	A: NVSC	- atlieka GDV funkcijas; - įvertina ekstremaliąją situaciją, atlieka epidemiologinį tyrimą ir dalyvauja organizuojant prieš epidemines priemones; - pagal kompetenciją teikia gyventojams informaciją ir rekomendacijas apie profilaktikos priemones užkrečioje teritorijoje; - epidemiologinio tyrimo metu surenkama informacija apie ligonį, galima užsikrėtimo vieta, įtariamas infekcijos šaltinis, rizikos veiksniai, vakcinacijos būklė, buvusios ligonio kelionės užkrečiamuoju periodu ir sąlytį turėję asmenys; - surenkama informacija apie sąlytį su ligoniu turėjusius asmenis (vardas, pavardė, gimimo data, kontaktinis tel., sąlyčio data, gyvenamosios vietos adresas, asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje asmuo registruotas ir kita epidemiologiškai svarbi informacija), sudaromas sąlytį turėjusių asmenų sąrašas; - priklausomai nuo užkrečiamosios ligos, sąlytį turėję asmenys stebimi, izoliuojami, taikoma imunoprofilaktika ir/ar chemoprofilaktika; - keičiamasi informacija tarp NVSC departamentų dėl sąlytį turėjusių asmenų, pagal jų gyvenamąją vietą; - nustato aplinkos laboratorinių tyrimų apimtį židinyje, teikia užsakymus NVSPL paimti ir ištirti aplinkos ėminius užkrečiamųjų ligų židiniuose, galimai užterštose teritorijose/objektuose; - koordinuoja asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiksmus, taikant standartines, kontaktines ir/ar pacientų, sergančių per orą (lašeliais, dalelėmis) plintančiomis užkrečiamosiomis ligomis izoliavimo priemones; - įvertinami epidemiologinės diagnostikos ir/ar laboratorinių tyrimų duomenys, daroma motyvuota išvada apie atvejo infekcijos šaltinį, priežastis, infekcijos perdavimo veiksniai, organizuotas ir įgyvendintas priemonės pakartotiniams susirgimams židinyje išvengti; - koordinuoja aplinkos privalomąją baigiamąją kenksmingumo pašalinimą (dezinfekciją, dezinsekciją, deratizaciją) židiniuose; - epidemiologiškai stebi židinį per visą užkrečiamosios ligos

		inkubacinį laikotarpį; - teikia informaciją apie vykdomas priemones ir esamą padėtį teisės aktų nustatyta tvarka; - organizuoja informacijos apie materialinių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių, reikalingų visuomenės sveikatos priežiūrai organizuoti ekstremaliosios situacijos atveju, poreikį pateikimą Sveikatos apsaugos ministerijai; - dalyvauja Savivaldybės ESOC veikloje: vertina epideminę situaciją, sergamumo dinamiką, periodiškai pateikia šiuos duomenis Savivaldybės ESOC; - teikia siūlymus Savivaldybės merui dėl karantininio režimo įvedimo; - nustato teritorijų, kuriose skelbiamas karantinas, dydį ir ribas;
2.	R: PAGD prie VRM Vilniaus PGV (toliau – Vilniaus PGV)	- gauna ir priima informaciją apie įvykį ir perduoda ją PAGD; - informuoja Savivaldybės ESOC apie vykdomas priemones ir esamą padėtį.
3.	R: Vilniaus AVPK Ukmergės r. PK (toliau – Ukmergės r. PK)	- imasi priemonių užtikrinti viešąją tvarką izoliuotų asmenų apgyvendinimo vietose, suteiktų Savivaldybės; - organizuoja policijos pareigūnų, dalyvaujančių apsaugos ir viešosios tvarkos užtikrinime, aprūpinimą individualiomis apsaugos ir darbo priemonėmis; - organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į izoliuotiems asmenis skirtas apgyvendinimo vietas ribojimą, įveda specialių leidimų sistemą.
4.	R: GMPT	- teikia nukentėjusiems pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą; - organizuoja nukentėjusiųjų pervežimą į stacionarias gydymo įstaigas; - užtikrina savo darbuotojų, dalyvaujančių gelbėjimo darbuose sveikatą ir saugumą.
5.	R: Centras	- Vykdo iš Savivaldybės, civilinės saugos pajėgų ar kitų civilinės saugos sudėčiai priklausančių institucijų nurodymus, įgyvendina gautas rekomendacijas dėl darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo.

R: Savivaldybės administracija

6.	Savivaldybės meras	- užtikrina Savivaldybės Plane nustatytų priemonių įgyvendinimą; - priima sprendimą skelbti ir atšaukti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją; - skiria Savivaldybės operacijų vadovą.
----	--------------------	---

3.1.2. Branduolinė avarija Baltarusijos AE

EIL. NR.	ATSAKINGOJI (A)/ REMIANČIOJI (R) INSTITUCIJA	ATLIEKAMI VEIKSMAI
1.	A: VATESI	- teikia informaciją apie įvykį, nulėmusį ar galintį nulemti branduolinę ar radiologinę avariją branduoliniame energetikos objekte (toliau – BEO); - vertina situaciją ir teikia informaciją apie technines avarijos aplinkybes, jos vystymosi eigos prognozes ir taikomus švelninimo veiksmus, radioaktyviųjų medžiagų išmetimo iš BEO į aplinką charakteristikas ar jų prognozes, taip pat kitą su branduoline avarija BEO susijusią informaciją;

		- teikia gyventojams informaciją apie branduolinę avariją BEO; - teikia radioaktyviųjų medžiagų išmetimo iš BEO duomenis.
2.	R: Vilniaus PGV	- gauna ir priima informaciją apie įvykį; - organizuoja ir atlieka nukentėjusių paieškos ir gelbėjimo darbus; - teikia nukentėjusiems pirmąją medicinos pagalbą įvykio vietoje; - atlieka žvalgybą įvykio vietoje; - atlieka pirminius taršos (radiacinio pavojaus, būklės) matavimus/vertinimą, užpildo nustatytos formos aktą, informaciją apie gautus rezultatus teikia RSC; - informuoja suinteresuotus valstybės ir savivaldybių institucijų pareigūnus apie paliktųjų šaltinių, objektų, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių medžiagų, kitų gaminių ar medžiagų pavojaus zonos dozimetrinių matavimų rezultatus; - ima mėginius; - atlieka ugniagesių gelbėtojų ir jų turimos įrangos dezaktyvavimą (priklausomai nuo medžiagos gavus kompetentingų institucijų rekomendacijas); - dalyvauja gyventojų perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, galimus jos padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo valstybės lygio ekstremaliosios situacijos būdus procese; - dalyvauja Savivaldybės ESOC veikloje; - dalyvauja perspėjant gyventojus transporto priemonėmis, turinčiomis garso stiprinimo įrangą.

3.	R: Ukmergės r. PK	- organizuoja policijos pareigūnų, dalyvaujančių gelbėjimo darbuose, aprūpinimą individualiomis apsaugos ir darbo priemonėmis, technika; - reguliuoja transporto priemonių srautus, nukreipiant juos nuo įvykio vietos ar juos sustabdom; - numato dalyvaujančių gelbėjimo darbuose pajėgų transporto priemonių privažiavimo, statymo ir pasitraukimo kelius; - užtikrina viešąją tvarką; - užtikrina užterštos teritorijos perimetro apsaugą; - atlieka patekimo į užterštą zoną kontrolę (sudaro kontrolinius praleidimo punktus gyventojams evakuoti ir pareigūnams, turintiems teisę patekti į įvykio vietą ar išeiti iš jos); - vykdo gyventojų priverstinę evakuaciją; - sudaro galimai apšvitą patyrusių, evakuotų iš incidento vietos, gyventojų sąrašus; - organizuoja žuvusiųjų atpažinimą ir identifikavimą, jų išgabenimą iš įvykio vietos, renka ir apdoroja informaciją; - organizuoja technikos, vykstančios į įvykio vietą dirbti, palydą palydi surinktas pavojingas medžiagas gabenanti transportą iki reikiamos vietos; - užtikrina evakuotų gyventojų ir palikto turto apsaugą; - dalyvauja Savivaldybės ESOC veikloje; - dalyvauja perspėjant gyventojus transporto priemonėmis, turinčiomis garso stiprinimo įrangą.
4.	R: GMPT	- atlieka medicininį rūšiavimą, registruoja nukentėjusius; - teikia nukentėjusiems pirmąją medicinos pagalbą ir skubiąją nestacionarinę medicinos pagalbą; - organizuoja nukentėjusiųjų pervežimą į stacionarias gydymo įstaigas; - teikia informaciją apie žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų skaičių; - užtikrina savo darbuotojų, dalyvaujančių gelbėjimo darbuose sveikatą ir saugumą; - dalyvauja Savivaldybės ESOC veikloje.
5.	R: Centras	- kai Savivaldybės ESOC arba administracija dėl gyventojų apgyvendinimo kolektyvinės apsaugos statinyje kreipiasi į kolektyvinės apsaugos statinio valdytoją, jis organizuoja gyventojų laikiną apgyvendinimą. - Vykdo iš Savivaldybės, civilinės saugos pajėgų ar kitų civilinės saugos sudėčiai priklausančių institucijų nurodymus, įgyvendina gautas rekomendacijas dėl darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo.
R: Savivaldybės administracija		
6.	Savivaldybės meras	- užtikrina Savivaldybės Plane nustatytų priemonių įgyvendinimą; - rekomendavus Sveikatos apsaugos ministerijai, priima sprendimą dėl skydliaukės blokavimo stabiliojo jodo preparatais organizavimo Savivaldybėje; - priima sprendimą dėl gyventojų laikino perkėlimo, jeigu sprendimas nėra priimtas valstybės lygiu; - užtikrina Branduoliniame plane nustatytų Savivaldybės administracijai funkcijų įgyvendinimą.

3.1.3. Gaisrai ir (ar) sproginiai

1.	A: Vilniaus PGV	- gauna ir priima informaciją apie įvykį; - vykdo gaisro gesinimo vadovo ir operacijų vadovo ir darbų koordinavimo štabo vadovo funkcijas. - vykdo gyventojų, darbuotojų gelbėjimą, skubų jų išvedimą (evakavimą) iš gaisro židinio (raudonosios zonos) ir gaisro metu susidariusių pavojingų zonų (geltonosios zonos); - atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą gaisro metu; - teikia nukentėjusiems pirmąją medicinos pagalbą įvykio vietoje; - informuoja Savivaldybės ESOC apie vykdomas priemones ir esamą padėtį.
2.	R: Ukmergės r. PK	- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą; - reguliuoja eismą nelaimės rajone ir jo prieigose, išstato transporto kontrolės punktus, reguliavimo postus maršrutuose, gyventojų evakuacijos metu; - informuoja valstybinius organus, visuomenines organizacijas, piliečius apie eismo apribojimą ekstremaliųjų įvykių teritorijoje, avarijas ir kitas situacijas, kurios kelia pavojų gyventojų saugumui; - organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose; - organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, įveda specialių leidimų sistemą; - identifikuoja žuvusiuosius, apdoroja informaciją apie aukas bei organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos; - nustato nukentėjusių tapatybę; - teikia neatidėliotiną pirmąją medicininę pagalbą nukentėjusiems; - atlieka ir vadovauja ikiteisminiam tyrimui; - koordinuoja veiksmus su gelbėjimo ir greitosios medicininės pagalbos teikimo tarnybomis; - imasi priemonių išvengti panikos ir masinių neramumų.
3.	R: GMPT	- teikia nukentėjusiems pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą įvykio vietoje; - organizuoja nukentėjusiųjų pervežimą į stacionarias gydymo įstaigas; - informuoja artimiausias asmens sveikatos priežiūros įstaigas apie nukentėjusiuosius; - teikia informaciją apie žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų skaičių.
4.	R: Centras	- kai Savivaldybės ESOC arba administracija dėl gyventojų apgyvendinimo kolektyvinės apsaugos statinyje kreipiasi į kolektyvinės apsaugos statinio valdytoją, jis organizuoja gyventojų laikiną apgyvendinimą. - Vykdo iš Savivaldybės, civilinės saugos pajėgų ar kitų civilinės saugos sudėčiai priklausančių institucijų nurodymus, įgyvendina gautas rekomendacijas dėl darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo.
R: Savivaldybės administracija		

5.	Savivaldybės meras	- užtikrina Savivaldybės Plane nustatytų priemonių įgyvendinimą; - priima sprendimą skelbti ir atšaukti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją; - skiria Savivaldybės operacijų vadovą.
----	--------------------	---

3.1.4. Kibernetinės atakos

Įvykus kibernetinei atakai, valstybės ir Savivaldybės institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai vadovaujasi Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymu ir kitais kibernetinį saugumą reglamentuojančiais teisės aktais.

3.1.5. Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai

1.	A: AB„ESO“	- informuoja gyventojus apie elektros linijų griūtis, nutrūkusius elektros laidus; - organizuoja ir šalina gedimus, ESO nuosavybės teise priklausančiame skirstomajame elektros tinkle, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais; - atnaujina elektros energijos tiekimą vartotojų elektros įrenginiams, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais; - organizuoja elektros energijos rezervinio tiekimo įrengimą; - informuoja Savivaldybės ESOC apie vykdomas priemones ir esamą padėtį.
2.	R: Vilniaus PGV	- gauna ir priima informaciją apie įvykį; - informuoja Savivaldybės ESOC apie vykdomas priemones ir esamą padėtį.
3.	R: Ukmergės r. PK	- užtikrina viešąją tvarką ir gyventojų saugumą juos evakuojant; - reguliuoja transporto priemonių srautus evakavimo metu; - užtikrina evakuotų gyventojų ir palikto turto apsaugą; - policijos pajėgos organizuoja ir koordinuoja evakuotų gyventojų registravimo laikinojo apgyvendinimo vietose, jo apskaitos tvarkymą.
4.	R: UAB „Ukmergės vandenys“	- pagal galimybes organizuoja Bendrovės klientų (fizinį ir juridinių asmenų, prioritetą teikiant sveikatos priežiūros ir globos įstaigoms) aprūpinimą geriamuoju vandeniu; - telkia techniką aprūpinant gyventojus geriamuoju vandeniu iš kitų savivaldybių.
5.	R: Centras	- kai Savivaldybės ESOC arba administracija dėl gyventojų apgyvendinimo kolektyvinės apsaugos statinyje kreipiasi į kolektyvinės apsaugos statinio valdytoją, jis organizuoja gyventojų laikiną apgyvendinimą. - Vykdo iš Savivaldybės, civilinės saugos pajėgų ar kitų civilinės saugos sudėčiai priklausančių institucijų nurodymus, įgyvendina gautas rekomendacijas dėl darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo.

R: Savivaldybės administracija

6.	Savivaldybės meras	- užtikrina Savivaldybės Plane nustatytų priemonių įgyvendinimą; - priima sprendimą skelbti ir atšaukti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją; - skiria Savivaldybės operacijų vadovą.
----	--------------------	---

3.1.6. Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.

1.	A: Vilniaus PGV	- gauna ir priima informaciją apie įvykį; - vykdo GDV, darbų koordinavimo štabo vado funkcijas; - organizuoja ir atlieka nukentėjusiųjų paieškos ir gelbėjimo
----	-----------------	---

		darbus; - teikia nukentėjusiems pirmąją medicinos pagalbą; - atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą; - informuoja Savivaldybės ESOC apie vykdomas priemones ir esamą padėtį
2.	R: Ukmergės r. PK	- kontroliuoja ir reguliuoja autotransporto eismą nustatytais maršrutais; - informuoja valstybinius organus, visuomenines organizacijas, piliečius apie eismo apribojimą ekstremaliųjų įvykių teritorijoje, kurios kelia pavojų žmonių saugumui;
3.	R: GMPT	- teikia nukentėjusiems pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą įvykio vietoje; - organizuoja nukentėjusiųjų pervežimą į stacionarias gydymo įstaigas; - informuoja artimiausias asmens sveikatos priežiūros įstaigas apie nukentėjusiuosius; - teikia informaciją apie žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų skaičių.
4.	R: Centras	- kai Savivaldybės ESOC arba administracija dėl gyventojų apgyvendinimo kolektyvinės apsaugos statinyje kreipiasi į kolektyvinės apsaugos statinio valdytoją, jis organizuoja gyventojų laikiną apgyvendinimą. - Vykdo iš Savivaldybės, civilinės saugos pajėgų ar kitų civilinės saugos sudėčiai priklausančių institucijų nurodymus, įgyvendina gautas rekomendacijas dėl darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo.
R: Savivaldybės administracija		
5.	Savivaldybės meras	- užtikrina Savivaldybės Plane nustatytų priemonių įgyvendinimą; - priima sprendimą skelbti ir atšaukti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją; - skiria Savivaldybės operacijų vadovą.

3.2. Pagrindiniai reagavimo veiksmai ir priemonės kilus pavojui

Bendrieji reagavimo veiksmai ir priemonės:

1. Informacijos apie įvykį Centre skubiosios pagalbos tarnybos telefonu 112 perdavimas.
2. Atsakingų Centro darbuotojų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir veiksmų koordinavimą informavimas ir sukvietimas, situacijos valdymas.
3. Darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimas ir informavimas apie grėsianti pavojų.
4. Darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas į susibūrimo vietą arba jų apsaugos Centro saugiose patalpose vykdymas.
5. Atvykusių civilinės saugos sistemos pajėgų pasitikimas, informacijos apie įvykį Centre perdavimas.
6. Tiesioginės veiklos laikinas sustabdymas, Gelbėjimo darbų vadovo, savivaldybės ESOC sprendimų ir kitų neatidėliotinų veiksmų ir priemonių įgyvendinimo organizavimas.
7. Veiklos tęstinumo užtikrinimas.

8. Detalusis reagavimo ir apsaugos organizavimo veiksmų ir priemonių sąrašas pateikiamas **Plano priede Nr. 6** „Reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmų ir priemonių suvestinė“.

9. Reagavimo į pavojus veiksmų koordinavimui ir ekstremaliųjų situacijų valdymui Centre sudaryta Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė (toliau – ESGV):

Pareigos	Funkcijos aktyvavus Centro ESVP
Direktorius	ESGV vadovas; Atsakingas už informacijos pateikimą žiniasklaidai Atsakingas už ekstremalaus įvykio eigą, kitų civilinės saugos priemonių Centre prognozavimą, veiksmų koordinavimą
Ūkvedys	Atsakingas už informacijos apie įvykį Centre perdavimą (pastovų teikimą) atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui kitiems civilinės saugos sistemos subjektams (savivaldybės administracijai ir kt.)
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Atsakinga už darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimo ir informavimo apie ekstremalų įvykį ar susidariusią ekstremalią situaciją Centre organizavimą ir koordinavimą
Ūkvedys	Atsakingas už evakavimo proceso koordinavimą, mokinių saugumo užtikrinimą evakavimo vietose Atsakingas už komunikacijų atjungimą ekstremaliųjų įvykių atvejais Atsakingas už patalpų sandarinimo darbus, materialinių techninių aprūpinimą likviduojant ekstremalaus įvykio pasekmes
Raštinės administratorė	Atsakinga už parengtų dokumentų registravimą, administravimą, perdavimą, Centro atsakingų darbuotojų informavimą

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė atlieka šias funkcijas:

1. Pagal kompetenciją įgyvendina Centro direktoriaus ir ūkvedžio sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais.

2. Pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus.

3. Organizuoja darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus.

4. Keičiasi informacija su savivaldybės atsakingais už civilinę saugą specialistais ir civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą.

5. Organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, turto gelbėjimo metu.

6. Organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Centro veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą.

7. Koordinuoja Centro darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu.

8. Teikia Centro direktoriui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti.

9. Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį.

10. Registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį.

3.2.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas epidemijos ir (ar) pandemijos atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė:

1. ESVG nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Centre, atvyksta į grupės darbo vietą (Direktoriaus kabinetą).

2. Apie ypač pavojingos ligos atvejį Centre praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112, Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui, Savivaldybės administracijai.

3. Sukviečia Centro vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas – direktorius).

4. Skubiai organizuoja laikiną sergančių žmonių izoliaciją (atsakingas – direktorius).

5. Priklausomai nuo pavojingos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją (atsakingi – direktorius, ūkvedys, jų paskirti darbuotojai).

6. Palaiko ryšį su savivaldybės administracija, dėl tolimesnių veiksmų vykdymo.

7. Nurodo organizuoti privalomą periodinį patalpų vėdinimą.

8. Atsakingiems darbuotojams nurodo asmens apsaugos priemonių išdavimo organizavimą.

3.2.2. Darbų organizavimas ir koordinavimas branduolinės avarijos Baltarusijos AE atveju

Neatidėliotini veiksmai:

1. Sekti, rinkti informaciją apie situaciją apie įvykį (radijas, internetas, televizija), vykdyti Radiacinės saugos centro, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos, Savivaldybės administracijos ir kitų civilinės saugos subjektų rekomendacijas (atsakingi ESVG nariai).

2. Informuoti darbuotojus, mokinius ir lankytojus apie grėsiantį pavojų ir kaip elgtis (atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui).

3. Parengti patalpas kolektyvinei apsaugai nuo radiacijos pagal gautas rekomendacijas (langų, vėdinimo sistemos, durų ar kt. angų sandarinimo darbai). Atsakingas ūkvedys.

4. Išjungti pastato vėdinimo sistemą (-as), esant poreikiui vandenį ar kitus inžinerinius tinklus (atsakingas ūkvedys).

5. Esant būtinumui, iš Centro teritorijos organizuoti žmonių evakavimą į kolektyvinės apsaugos pastatus (atsakingas direktorius).

6. Organizuoti asmeninių apsaugos priemonių išdavimą (ūkvedys). Vatos marlės pasigaminimo ir naudojimo rekomendacija pateikta **Plano priede Nr. 12**.

3.2.3. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro ir (ar) sprogimo atveju

Veiksmai kilus gaisrui vykdomi vadovaujantis Centro veiksmų kilus gaisrui planu **Plano priedas Nr. 7**.

3.2.4. Darbų organizavimas ir koordinavimas kibernetinės atakos atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. Kibernetinės atakas ar pranešimą pastebėjęs asmuo, skubiai perduoda informaciją direktoriui.

2. ESVG susirenka grupės darbo vietoje, ESVG vadovas paskirsto užduotis.

3. Skubiai informuojamas Bendrasis pagalbos centras, tel. 112 ir perduodama informacija, policija vykdo tyrimą ir užkardymą kibernetinių atakų turinčių nusikalstomų veikų požymių.

4. Nedelsiant pranešama NKSC kibernetinių incidentų valdymo skyriui CERT-LT el. paštu cert@nksc.lt arba telefonu 1843.

5. Vykdo NKSC ir policijos pareigūnų nurodymus.

6. Po incidento atliekamos gautos NKSC rekomendacijos (slaptažodžių keitimai, programinės įrangos atnaujinimai, antivirusinių sistemų įdiegimas ir atnaujinimas, primenama darbuotojams neatidaryti neaiškių nuorodų gautas trumposiomis žinutėmis, el. paštu ar kt., organizuojami darbuotojų kibernetinės saugos mokymai).

3.2.5. Darbų organizavimas ir koordinavimas elektros tiekimo sutrikimo ar nutraukimo atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. Ūkvedys, nutrūkus elektros energijos tiekimui iš miesto tinklų arba gavęs informaciją apie gedimą elektros tinkle, informuoja direktorių.

2. Vertinama situacija, apie įvykį pranešama elektros tiekimo įmonei, avarinei tarnybai, aiškinamasi avarijos priežastis, elektros dingimo mastas (savivaldybė, jos dalis ar visas rajonas ir kt.) bei numatomo gedimo likvidavimo trukmė (atsakingas ūkvedys).

3. Įvertinus situaciją, jei elektra dinga objekte dėl lokalių priežasčių, pagal kompetenciją organizuojamas gedimų šalinimas, esant reikalui kviečiama techninė pagalba.

4. Ugdyto metu, nutrūkus elektros tiekimui ir nesant galimybės greitai pašalinti gedimo, direktorius sprendžia dėl veiklos ar jos dalies laikino nutraukimo.

5. Direktorius kartu su ESG nariais sprendžia veiklos tęstinumo, nuotolinio darbo galimybes daliai darbuotojų.

3.2.6. Darbų organizavimas ir koordinavimas stichinių, katastrofinių hidrologinių ir meteorologinių reiškinių atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė:

1. ESG nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vietą.

2. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones.

3. Centro direktorius sukviečia atsakingų darbuotojų pasitarimą.

4. ESG nariai vykdo (patys ar įgalioja kitus asmenis) pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių organizavimo darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.).

5. Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus.

6. Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams.

7. Organizuoja pirmosios pagalbos suteikimą sužeistiesiems, iškviečia greitąją medicinos pagalbą.

3.2.7. Centro direktoriaus ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu

Centre sprendimus dėl pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir gelbėjimo darbų organizavimo priima **direktorius**.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Centro direktorius:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

1.1. Administracinių darbų, ugdymo, lankytojų priėmimo ir kitos veiklos nutraukimo.

1.2. Darbuotojų perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo.

1.3. Pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo.

1.4. Civilinės saugos pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo.

1.5. Savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo.

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Centro darbuotojams:

2.1. Nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą (reikalui esant).

2.2. Gaisro atveju – vykdyti darbuotojų evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus.

2.3. Uragano atveju – skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius (atsakingi visi Centro darbuotojai).

2.4. Radiologinės avarijos atveju – neleisti žmonėms išeiti į lauką, skubiai užsandarinti langus ir duris, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą žmonėms grįžusiems iš lauko (ūkvedys).

2.5. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems (visi Centro darbuotojai).

2.6. Pavojingos užkrečiamos ligos atveju – skubiai izoliuoti sergančius žmones, vykdyti jų stebėjimą (stebint simptomus, sveikatos būklę), riboti kontaktą su kitais žmonėmis. Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Organizuoja Centro materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Būtinų priemonių sąrašas ir Materialinių išteklių pavojams likviduoti ir jų padariniams šalinti sąrašas pateiktas **Plano prieduose Nr. 3 ir Nr. 4.**

4. Kreipiasi pagalbos į civilinės saugos sistemos pajėgas, kai nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą veiksmų algoritmas nurodytas **Plano priede Nr. 13.**

5. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Centro darbuotojų galimybes, apie tai pranešama Savivaldybės administracijai (administracijos direktorius, administracijos patarėjas (parengties pareigūnas)).

6. Susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

6.1. Savivaldybės administracijos direktoriumi ir ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas).

6.2. Ukmergės PGT arba Vilniaus priešgaisrine gelbėjimo valdyba.

6.3. Ukmergės rajono policijos komisariatu.

6.4. Greitosios medicinos pagalbos tarnyba.

6.5. Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru.

6.6. Radiacinės saugos centru.

6.7. Avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus.** Kontaktai nurodyti **Plano priede Nr. 5.**

3.2.8. Centro ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka ir planas koordinuoti pasirengimą galimiems pavojams ir veiklą jiems kilus

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **direktoriaus sprendimu** gali būti sukviesta ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė (ESVG). Kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 5**.

Centro direktoriaus sprendimu, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti ESGV gali būti pakviesti ir kiti Centro atsakingi darbuotojai. Grupė darbo metu susirenka per 15 min., ne darbo metu per 1,5 valandos.

Įvykio, ekstremalaus įvykio Centre metu, kai atvyksta civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė atlieka šias funkcijas:

11. Pagal kompetenciją įgyvendina Centro direktoriaus ir ūkvedžio sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais.

12. Pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus.

13. Organizuoja darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus.

14. Keičiasi informacija su savivaldybės atsakingais už civilinę saugą specialistais ir civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą.

15. Organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, turto gelbėjimo metu.

16. Organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Centro veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą.

17. Koordinuoja Centro darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu.

18. Teikia Centro pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti.

19. Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį.

20. Registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį.

3.3. Žmogiškieji ir materialiniai ištekliai ir jų pasitelkimas

Materialiniai ir žmogiškieji ištekliai, reikalingi įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti, jų padariniams šalinti ir veiklos tęstinumui užtikrinti.

Įvykio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju ESVG sprendžia kiek ir kokių materialinių ir žmogiškųjų išteklių reikia darbuotojų ir lankytojų apsaugos, gelbėjimo ar neatidėliotiniams darbams atlikti, siekiant likviduoti įvykį ar pašalinti jo padarinius. Žmogiškųjų išteklių sąrašas ir materialinių išteklių pavojams likviduoti ir padariniams šalinti sąrašas pateikiamas **Plano prieduose Nr. 2 ir Nr. 4**. Kai nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti pagalbos kreipiamasi į Savivaldybę. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą veiksmų algoritmas nurodytas **Plano priede Nr. 13**.

Už asmeninių apsaugos priemonių išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas Ūkvedys.

Turimos asmeninės saugos priemonės nurodytos **Plano priede Nr. 3**.

Centre kilus:

1. Gaisro pavojui – įvykiui likviduoti vadovaujamas Veiksmų kilus gaisrui planu (**Plano priedas Nr. 7**), gaisro gesinimui pasitelkiami reikalingi žmogiškieji ištekliai ir naudojami turimos centro pirminės gesinimo priemonės.

2. Infekcinių ligų atveju dalinamos AAP: vienkartinės medicininės kaukės. Ligos simptomus jaučiantiems darbuotojams ir lankytojams matuojama temperatūra bekontakčiu termometru, vykdoma sergančių asmenų izoliacija.

3. Radiacinio ar cheminio užterštumo atvejais išduodamos AAP priemonės, ESVG renka informaciją apie įvykį, vykdo civilinės saugos subjektų nurodymus ir rekomendacijas.

4. Sutrikus ar nutrūkus šilumos tiekimui pasitelkiami turimi elektriniai šildytuvai.

Centro darbuotojams keliama reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems darbuotojams bei lankytojams.

Centre yra 2 pirmosios pagalbos rinkiniai, kurie gali būti panaudoti suteikti pirmajai pagalbai.

Personalas, kuris turi pirmosios pagalbos teikimo pažymėjimus teikia pirmąją pagalbą nukentėjusiems darbuotojams ar lankytojams.

3.4. Keitimasis informacija

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremalias situacijas su:

1. Bendrojoje pagalbos centru, tel. 112.

2. Savivaldybės administracijos atsakingais už civilinę saugą asmenimis.
3. Savivaldybės ESOC.
4. Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Centre už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams, atsakingas ūkvedys. Jis valdo informaciją apie ekstremalųjį įvykį (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms bei Centro direktoriui) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ūkvedys perduoda Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112.

Pateikiami šie duomenys:

1. Trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė).
2. Priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai.
3. Esami ir galimi pavojai Centro darbuotojų ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai turtui ir aplinkai.
4. Centre vykdomos darbuotojų ir lankytojų apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informacijos keitimosi schema pateikta **Plano priede Nr. 11**, darbuotojų informavimo ir perspėjimo schema – **Plano priede Nr. 10**.

Informacijos perdavimo periodiškumas. Centre įvykių metu informacija apie situacijos eigą perduodama nuolat BPC, atvykusioms civilinės saugos pajėgoms.

Informacijos keitimosi schema pateikta **Plano priede Nr. 11**, darbuotojų informavimo ir perspėjimo schema – **Plano priede Nr. 10**.

Gresiant ar susidarius ekstremaliam įvykiui ar situacijai, ryšys tarp ESVG narių palaikomas pastarųjų turimomis ryšio priemonėmis per viešuosius ryšio tinklus (telefonu, elektroniniu paštu ar kitomis priemonėmis). Už ryšių organizavimą Centre atsakingi – direktorius, ūkvedys.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai ESVG nariai užtikrina savo elektroninių ryšių tinklų veikimą, naudojasi laidinio ir mobiliojo telefoninio ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis. Informacijos ir perspėjimų perdavimui gali būti organizuotas elektroninio pašto, SMS žinučių perdavimas. Ryšio priemonės, kuriomis bus perduodama informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, suskirstytos į pagrindines ir alternatyvias:

1. Pagrindinės informacijos perdavimo priemonės:
 - 1.1. Mobiliojo ryšiu (skambučiai).
 - 1.2. El. paštu.
2. Alternatyvios priemonės:

2.1. SMS pranešimai.

2.2. Fiksuotas ryšys.

3.5. Veiklos tęstinumo užtikrinimas

Gresiant ar susidarius ekstremaliai įvykiui ar ekstremaliai situacijai ESVG nariai remdamiesi nepertraukiamos veiklos vykdymui užtikrinti būtinų priemonių ir asmeninių apsaugos priemonių sąrašu, pateiktu **Plano priede Nr. 3**, nusprendžia kokios asmeninės apsaugos, techninės ar kitos priemonės reikalingos užtikrinti veiklos tęstinumą. ESVG nustato kiek žmogiškųjų išteklių reikės materialinių išteklių paskirstymui bei veiklos tęstinumo užtikrinimui reikalingų funkcijų atlikimui.

Centro veiklos tęstinumo prioritetai ekstremaliųjų situacijų metu yra ugdymo proceso organizavimas.

Kai pavojus kyla Centro pastatuose ar teritorijoje, Centro direktorius sprendžia dėl veiklos tęstinumo užtikrinimo ar veiklos laikino sustabdymo. Kai kyla savivaldybės ar valstybės lygio ekstremalioji situacija, Centro direktorius sprendžia dėl veiklos tęstinumo užtikrinimo ar veiklos laikino sustabdymo vadovaudamasi savivaldybės ar valstybės lygio ekstremaliosios Operacijų vadovo nurodymais.

Nesant Operacijų vadovo nurodymų, direktorius dėl veiklos tęstinumo užtikrinimo konsultuojasi su savivaldybės administracija.

Centro direktorius siekdamas užtikrinti darbuotojų saugumą toliau vykdant svarbiausias veiklos sritis (ugdymo) po gresiančios ar susidariusios ekstremalios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų veiklai tęsti. Centro veikla yra tęsiama:

1. Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.

2. Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių darbuotojų ir lankytojų sveikatai ir gyvybei.

3. Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose (sutarčių, susitarimų su įstaigomis ar ūkio subjektais nėra sudarytos). Esant poreikiui kreipiamasi pagalbos į Savivaldybę.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizėje nustatytų didelės ar labai didelės rizikos pavojų metu būtini žmogiškieji ištekliai, reikalingi užtikrinti Centro veiklos tęstinumą, nurodyti **Plano priede Nr. 2**.

Veiklos vykdymui užtikrinti būtinos priemonės, darbuotojų apsaugai skirtos asmeninės apsaugos ir kitos turimos priemonės bei jų kiekiai nurodyti nepertraukiamos veiklos vykdymui užtikrinti būtinų priemonių ir asmeninių apsaugos priemonių sąrašė **Plano priede Nr. 3**.

Elektros energijos tiekimo sutrikimų ir (ar) gedimų atveju Centras neturi elektros generatoriaus ir kuro atsargų.

Vykdamas Centro veiklą esant karinių veiksmų grėsmei (kilus oro pavojui), darbuotojų, lankytojų ir mokinių laikinai apsaugai planuojama panaudoti artimiausias priedangos patalpas Ukmergės meno mokykloje, adresu Vienuolyno g. 7, Ukmergė, priedangos plotas sudaro 230 m², kuriuose laikinai galėtų pasislėpti 153 gyventojai.

Epidemijos ir (ar) pandemijos atvejais, atsiradus cheminio ar radiologinio užterštumo grėsmei, darbuotojams išduodamos asmeninės apsaugos priemonės (vienkartinės medicininės kaukės 500vnt).

Turimi pirmos pagalbos rinkiniai yra saugomi administracijos pastate, turima – 2 vnt.

Baigus įvykio likvidavimo darbus ir, atsižvelgiant į poveikio mastus, vykdomi įvykio pasekmių likvidavimo darbai, veiklos atnaujinimui būtina:

1. Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas.

2. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus.

3. Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti veiklą.

4. Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Centro ekstremaliųjų situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja **ESVG nariai**.

Priklausomai nuo įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia Centro direktorius kartu su atsakingais darbuotojais, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

4 SKYRIUS

GYVENTOJŲ (DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ, LANKYTOJŲ) APSAUGOS ORGANIZAVIMAS

Centro atsakingi asmenys privalo informuoti savo darbuotojus ir lankytojus apie galimas ekstremaliasias situacijas ir saugos priemones, taip pat bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis teikiant informaciją. Informacija, teikiama įvykus ekstremaliajai situacijai ar jai gresiant, turi būti aiški, konkreti ir apimti šiuos pagrindinius aspektus:

1. **Faktai apie įvykį:** kas įvyko, kada, kur ir kokios yra žinomos aplinkybės.

2. **Grėsmės įvertinimas:** kokia yra grėsmė žmonių gyvybei ir sveikatai, turtui ir aplinkai.

3. **Rekomendacijos gyventojams:** kokių veiksmų reikia imtis siekiant apsisaugoti (pvz., evakuotis, pasilikti patalpose, uždaryti langus ir duris).

4. **Informacija apie pagalbos teikimą:** kur kreiptis pagalbos, kokios tarnybos dirba įvykio vietoje.

5. **Oficialūs informacijos šaltiniai:** kur galima rasti patikimą ir atnaujintą informaciją.

6. Nurodymai, kaip elgtis pasibaigus ekstremaliajai situacijai: darbuotojams turint informacijos apie gresiančią ar įvykusią ekstremaliąją situaciją, privalo nedelsiant perduoti šią informaciją Bendram pagalbos centrui, Savivaldybės administracijai.

4.1. Gyventojų (darbuotojų, mokinių, lankytojų) perspėjimas ir informavimas

Centro ESVG nariai yra atsakingi už darbuotojų ir lankytojų informavimo ir perspėjimo organizavimą, perspėjimo ir informavimo algoritmų sudarymą bei tobulinimą. Šių veiksmų tikslas – išvengti ar sumažinti nukentėjusiųjų, sužeistųjų skaičių įvykių, ekstremalių įvykių, ekstremaliųjų situacijų ar krizių atvejais. Atsakingų Centro darbuotojų sąrašas pateiktas **Plano priede Nr. 5.**

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Centre:

1. Priešgaisrinė signalizacija.
2. Žodžiu, siunčiant pasiuntinius (darbuotojus).
3. Internetu.
4. Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalųjį įvykį Centro teritorijoje:

1. Gaisro židinį.
2. Sprogimą.
3. Išsiliejusias pavojingas medžiagas.
4. Pastato ar atskirų konstrukcijų griūtį.
5. Daiktą, panašų į sprogmenį.
6. Voką su neaiškos kilmės milteliais.
7. Asmenį, grasinanti ginklu ar sprogmenimis.
8. Nukentėjusius Centro darbuotojus, mokinius ar lankytojus (su aiškiais apsinuodijimo, pavojingos ligos, ar kitais pažeidimo požymiais).

Nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui 112.
2. Centro direktoriui.
3. Asmeniui, atsakingam už darbuotojų perspėjimą ir informavimą Centre.

Darbuotojas, atsakingas už darbuotojų perspėjimą ir informavimą – direktoriaus pavaduotoja ugdymui:

1. Informuoja Centro direktorių (jei to nepadarys pirmas įvykį pastebėjęs darbuotojas).
2. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremalaus įvykio pobūdį, nusprendžia, kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Centro darbuotojų ir lankytojų perspėjimui ir informavimui, parengia informacinį pranešimą.

3. Duoda nurodymus įjungti garsinį signalą arba duoda nurodymus administracijos, techniniams darbuotojams, pedagogams (kurie tuo metu nedirba su auklėtinių grupėmis) vykti į vietas ir vykdyti Centro darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Ūkvedys sužinojęs apie ekstremalųjį įvykį Centro:

1. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ir nuolat ją vertina.
2. Kartu su Centro direktoriumi nusprendžia, kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio – evakavimas į saugią teritoriją ar kolektyvinės apsaugos vykdymas) reikalingos Centro darbuotojams ir lankytojams.
3. Vykdo Centro darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą, perspėjimą ir išskvietimą.
4. Teikia informaciją į įvykio vietą atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.
5. Vykdo kitų Centro atsakingų darbuotojų perspėjimą ir išskvietimą.

Administracijos, techniniai ir kiti darbuotojai gavę nurodymus ir informaciją apie įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Centro darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu (vyksta į patalpas pas auklėtinius, perduoda informaciją ir nurodymus, bei koordinuoja evakavimo ar kitus neatidėliotinus veiksmus).

Darbuotojai darbo vietose, išgirdę informaciją apie įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, baigia darbą ir vykdo mokinių ir lankytojų evakavimą ar kitus neatidėliotinus veiksmus. Detaliau Centro evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti plano 4.2 ir 4.3 poskyriuose.

Darbuotojų ir lankytojų perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Centro patalpose ar teritorijoje, schema pateikta **Plano priede Nr. 10**.

Apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar susidariusią Valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situacijai, Centro vadovai, kiti atsakingi asmenys, darbuotojai, mokiniai ir lankytojai bus perspėti šiais būdais:

1. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodamą įjungus centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas.
2. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodamą panaudojant policijos ir kitų spec. tarnybų automobilių sirenas.
3. Balsu skelbiamą Civilinės saugos signalą perduodamą per garsiakalbius ar masines informavimo priemones (informaciją apie įvykį).
4. Trumpąją (korinio transliavimo) žinutę į mobiliuosius telefonus.
5. Telefonu (Centro direktoriui ar atsakingam darbuotojui paskambins miesto savivaldybės administracijos atsakingas už civilinę saugą darbuotojas arba savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narys).

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti

Plano priede Nr. 14.

Ūkvedžio veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

1.1. Per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją.

1.2. Per vietinius ir regioninius žiniasklaidos transliuotojus.

1.3. Tarnybų automobilinius garsiakalbius.

1.4. Iš Savivaldybės administracijos (elektroniniu paštu).

1.5. Iš Savivaldybės ESOC (jei bus aktyvuotas).

1.6. Kitų civilinės saugos sistemos subjektų, kurių kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede**

Nr. 5.

2. Gautą informaciją apibendrina ir atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį, parengia rekomendacijas darbuotojams ir lankytojams. Kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341 (2015 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1-407 redakcija)) pateiktos **Plano priedas Nr. 12.**

3. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliąją situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Centro darbuotojų ir lankytojų perspėjimui ir informavimui.

4. Duoda nurodymus Centro darbuotojams (**atvykusiems į direktoriaus kabinetą**), vykdyti darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

5. Esant būtinumui, nedarbo metu telefonu informuoja ar iškviečia Centro atsakingus darbuotojus.

4.2. Gyventojų (darbuotojų, mokinių, lankytojų) apsauga priedangose ir kolektyvinės apsaugos statiniuose

Savivaldybės mero patvirtintuose parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašuose neplanuojama Centro pastatų panaudoti kaip priedangos. Artimiausia priedanga yra Ukmergės meno mokykloje adresu Vienuolyno g. 7, Ukmergė, priedangos plotas sudaro 230 m², kuriuose laikinai galėtų pasislėpti 153 gyventojai.

Laikinai gyventojų apsaugai, kaip saugias patalpas, planuojama panaudoti treniruočių salės patalpas. Patalpos nėra pritaikytos neįgaliesiems.

Kolektyvinės apsaugos statiniai yra skirti laikinam gyventojų prieglobsčiui saugantis nuo žalingo aplinkos poveikio bei evakuotų gyventojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu.

Savivaldybės mero patvirtintuose parinktų kolektyvinės apsaugos statinių ir jų poreikio sąrašuose planuojama laikinam gyventojų apgyvendinimui panaudoti tris Sporto centro pastatus.

Eil. Nr.	Adresas	Statinio ar patalpos pavadinimas	Statinio ar patalpos valdytojas	KAS plotas, kv. m	KAS talpinamų gyventojų skaičius	Ar KAS pritaikytas asmenims su negalia?	LKS koordinatė X	LKS koordinatė Y
1	Melioratorių g. 5A, Šventupės k., Vidiškių sen.	Šventupės sporto bazė	Ukmergės rajono savivaldybės administracija	900	257	NE	556259	6132340
2	Gruodžio 17-osios g. 52, Ukmergės m.	Ukmergės sporto centro stadionas	Ukmergės rajono savivaldybės administracija	705	201	TAIP	549906	6124183
3	Vienuošio g. 2, Ukmergės m.	Ukmergės sporto centro sporto bazė	Ukmergės rajono savivaldybės administracija	300	86	NE	548434	6124211

Kolektyvinės apsaugos statinys ir priedanga žymimi šiais specialiaisiais ženklais:

Priedanga

Kolektyvinės apsaugos statinys

Centro darbuotojų ir lankytojų apsauga **kolektyvinės apsaugos vietoje** vykdoma:

1. Esant uragano pavojui.
2. Esant radiacinės taršos grėsmei (vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Savivaldybės administracijos, RSC, VATESI specialistų rekomendacijomis).
3. Esant kitoms grėsmėms (vadovaujantis civilinės saugos sistemos atsakingų institucijų rekomendacijomis).
4. Esant kitoms grėsmėms **Centro direktoriaus, ūkvedžio arba Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.**

Už darbuotojus ir lankytojus, kolektyvinės apsaugos statinyje, atsakingi **Centro** ESGV nariai.

Dėl ilgalaikio Centro darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo ir tolesnių veiksmų, ūkvedys kreipiasi į Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą ar į Savivaldybės civilinės saugos sistemos subjektus (kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 5**).

Savivaldybės meras, priėmęs sprendimą arba gavęs nurodymą aktyvuoti kolektyvinės apsaugos statinius, duoda nurodymą šių statinių valdytojams **organizuoti** jų parengimą.

Vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos vadovo 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1-406 patvirtintų kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijų 23 punktu kolektyvinės

apsaugos statinyje materialinių priemonių poreikis, materialines priemones, aptarnaujančio personalo skaičius, darbuotojų funkcijos ir kiti poreikiai, kurie užtikrina būtiniausių gyvenimo sąlygų ir inžinerinių sistemų funkcionavimą, taip pat kolektyvinės apsaugos statinio parengimas gyventojams apgyvendinti nustatytais terminais numatomi savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Centro darbuotojai **dalyvauja** vykdant priedangos statinio parengimo bei aptarnavimo darbuose. Centro žmoniškųjų išteklių sąrašas, jų funkcijos ir atsakomybės pateiktos **Plano priede Nr.2**.

Savivaldybės mero, Operacijos vadovo ar Karo komendanto sprendimu stabdoma Centro veikla ir parengiamos numatytos kolektyvinės apsaugos statinio patalpos gyventojams priimti.

Už kolektyvinės apsaugos patalpų parengimo **darbų koordinavimą yra atsakingas Centro direktorius ir ūkvedys**.

Aktyvuoto kolektyvinės apsaugos statinio vadovo funkcijas atlieka **Centro direktorius**.

Veiksmai, gavus nurodymą, Centro patalpas parengti kolektyvinės apsaugos statinio funkcijoms vykdyti:

Veiksmai	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
Sprendimo nutraukti veiklą ir pradėti patalpų pertvarkymo į kolektyvinės apsaugos statinį priėmimas	Savivaldybės meras Direktorius, Ūkvedys	Nedelsiant gavus savivaldybės mero reikalavimą
Dalyvavimas patalpų parengime kolektyvinės apsaugos statinio funkcijoms vykdyti (perkelti inventorių, atlaisvinti patalpas, paruošti vidaus sales ir koridorius gyventojų priėmimui, įrengiama registracijos zona, įrengiamos laikinos sėdėjimo ir poilsio vietos,).	Direktorius, Ūkvedys	Materialinį – techninį ir trūkstamą žmoniškųjų resursų aprūpinimą užtikrina savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras
Dalyvavimas organizuojant gyventojų apsaugą kolektyvinės apsaugos statinyje (gyventojų priėmimas, registracija, patekimo kelių į KAS prieinamumo užtikrinimas, informacijos teikimas apie KAS naudojimo taisykles, buvimo laiką, saugos reikalavimus ir (ar) kita turima ar gauta svarbi informacija gyventojams).	Ūkvedys Mokyklos administracinis, techninis ir pedagoginis personalas	Socialinį, buitinį, medicininį gyventojų aprūpinimą padeda užtikrinti savivaldybės civilinės saugos sistemos subjektai ir NVO

Suderinti budinčio personalo paskyrimą	Direktorius	Suplanuojamas atsakingų darbuotojų budėjimo grafikas KAS
Situacijos stebėseną	Direktorius, Ūkvedys	Atsakingas personalas prižiūri tvarką, higieną, poreikius ir teikia informaciją Savivaldybės ESOC ir (ar) kitoms atsakingoms institucijoms

4.3. Gyventojų (darbuotojų, mokinių, lankytojų) evakavimas

4.3.1. Centro direktoriaus sprendimas dėl darbuotojų ir lankytojų evakavimo

Skubus Centro darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas, direktoriaus ar ūkvedžio įsakymu, vykdomas vadovaujantis **veiksmų kilus gaisrui planu** ir evakavimo iš patalpų schemomis.

Veiksmų kilus gaisrui planas ir evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano prieduose Nr. 7 ir 8.**

Skubus Centro darbuotojų ir lankytojų evakavimas iš pastatų vykdomas į susirinkimo vietą – **kieme**. Susirinkimo vieta pateikta **Plano priede Nr. 9.**

Darbuotojai, išgirdę žodinį nurodymą „**Skelbiamas skubus evakavimas**“:

1. Saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina durų, pasiima būtiniausius asmeninius daiktus).
 2. Instrukuoja lankytojus apie elgesį evakavimo maršrutuose.
 3. Pradedą lankytojų evakuaciją į susirinkimo vietą.
 4. Administracijos darbuotojai iš patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo ar lankytojo.
 5. Evakavimo iš pastato planuose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų.
 6. Į susirinkimo vietą visi vyksta saugiu maršrutu.
 7. Susirinkimo vietoje pagal sąrašą sutikrina pavaldžius darbuotojus, lankytojus.
 8. Apie sutikrinimo rezultatus informuoja direktorių.
 9. Vykdo kitus direktoriaus ir ūkvedžio nurodymus.
- Skubus Centro darbuotojų ir lankytojų evakavimas iš pastato **į susirinkimo vietas** vykdomas:
1. Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju.
 2. Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos.
 3. Teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį.
 4. Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę.
 5. Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui).

6. Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms.

7. Radus sprogmenį Centro patalpose ar teritorijoje.

Centro direktorius (arba direktoriui įgaliotus – ūkvedys), įvertinęs situaciją ir nusprendęs vykdyti darbuotojų ir lankytojų evakavimą iš pastatų ar teritorijos, kurioje kyla pavojus darbuotojų ir lankytojų sveikatai ar gyvybei, duoda nurodymus už evakuaciją atsakingiems darbuotojams vykdyti evakavimą iš patalpų ar pavojingos teritorijos pagal pastato evakuacinius ir teritorijos planus (**Plano priedai Nr. 8 ir Nr. 9**) ir vadovaujantis veiksnių kilus gaisrui planu (**Plano priedas Nr. 7**).

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinį sklendžių užsukimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja ūkvedys.

Už Centro materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei, materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos ir kt.) išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja **direktorius ir ūkvedys**.

Evakavimo susirinkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus parengia ir užpildo ūkvedys. **Registracijos duomenys pasilieka pas ūkvedį.**

4.3.2. Centro darbuotojų ir lankytojų evakavimo iš teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys

Evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano priede Nr. 8**, susirinkimo ir evakuacijos kryptys pateiktos **Plano priede Nr. 9**.

4.4. Pagalba asmenims su negalia

Šiuo metu darbuotojų ar mokinių su negalia nėra, o atsiradus, turinčių negalią darbuotojų ir lankytojų evakavimu pasirūpintu darbuotojai, kurie gautų nurodymus iš direktoriaus ar ūkvedžio.

Turintys negalią darbuotojai ar lankytojai papildomai, atsižvelgiant į negalios pobūdį, perspėjami šiais būdais:

1. Žodžiu, siunčiant pasiuntinius.
2. Turintiems klausos negalia informacija perduodama užrašius ant lapo.
3. Internetu (el. paštu).
4. Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojų ir lankytojų perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Centro patalpose ar teritorijoje, schema pateikta **Plano priede Nr. 10**.

Darbuotojai, išgirdę evakavimo signalą arba žodinį nurodymą evakuotis, baigia darbą ir vykdo darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimą.

Informacija apie pastate esančius ir negalinčius evakuotis neįgalius asmenis perduodama atvykusioms civilinės saugos pajėgoms, Savivaldybės civilinės saugos subjektams. Keitimosi informacija apie įvykį schema pateikta **Plano priede Nr. 11**.

5 SKYRIUS

PAVOJŲ RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS

Atlikus Centro galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę (**Plano priedas Nr. 1**), nustatyti šeši galimi pavojai, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Branduolinė avarija Baltarusijos AE.
2. Gaisrai ir (ar) sproginiai.
3. Epidemijos ir (ar) pandemijos.
4. Pavojus valstybės saugumui.
5. Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas.
6. Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas.
7. Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.

Nustatytų pavojų poveikio mažinimui ekstremaliųjų situacijų atvejais priemonės numatomos Centro Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.

UKMERGĖS SPORTO CENTRAS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI

GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Rizikos analizės tikslas

Ukmergės sporto centro (toliau – Centro) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, LR Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

1.2. Rizikos analizės etapai

Rizikos analizė buvo atlikta šiais etapais:

1. Nustatyti galimi pavojai.
2. Atliktas rizikos vertinimas.
3. Nustatytas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

Taikyti praktikoje naudojami kiekybiniai ir kokybiniai rizikos vertinimo metodai ir kriterijai.

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, bus naudojami:

1. Rengiant Centro ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.
2. Rengiant Centro ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

1.3. Pagrindinės sąvokos

Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme (1998 m. gruodžio 15 d. Nr. VIII-971, suvestinė redakcija nuo 2024.11.15) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Ekstremalus įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms

gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelia didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Ekstremalių situacijų valdymo planas - savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiksmų ir priemonių planas, užtikrinantis materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė – tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

Galimas pavojus – objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizika – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas ir kurių įvertis išreiškiamas padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykiu.

Rizikos vertinimas – rizikos identifikavimo, analizės, jos masto ir įtakos gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms atlikti įvertinimo procesas.

Priimtina rizika – rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

Labai didelė ar didelė rizika – rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

II SKYRIUS GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatyti remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais, Nacionaline rizikos analize, Savivaldybės ekstremalių situacijų planu.

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Centro darbuotojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatyti visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti pavojai, kurie gali kilti Centre:

1. Dėl geografinės padėties.

2. Dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų.
3. Dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys).
4. Dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatyti pavojai, kurie gali kilti už Centro ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ar gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašyti į 1 lentelę, nurodyta jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, pateiktos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti), užpildytos 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1.	Gaisrai ir (ar) sprogimai	Centro pastatai, Centro teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
2.	Melagini pranešimai	Centro pastatai, Centro teritorija	Žmogaus veikla
3.	Epidemijos ir (ar) pandemijos	Centro pastatai, darbuotojų gyvenamosios vietos	Gamtinės kilmės
4.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Centro pastatai, Centro teritorija	Gamtinės kilmės
5.	Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Centro pastatai	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
6.	Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Centro pastatai	Techninio pobūdžio avarija komunaliniuose tinkluose
7.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Centro pastatai	Techninio pobūdžio avarija
8.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Centro pastatai, Centro teritorija	Techninio pobūdžio avarija
9.	Kibernetinės atakos	Centro pastatai, Centro įranga	Tyčinė žmogaus veikla

III SKYRIUS RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal Rekomendacijose pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

GALIMO PAVOJAUS TIKIMYBĖS (T) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	Labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	Didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	Vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	Maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	Labai maža tikimybė	1

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) Centre:

1. Darbuotojų, gyvybei ir sveikatai (P1).
2. Turtui ir aplinkai (P2).
3. Veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinių darbuotojų, skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

1. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai.
2. Galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) Centro veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) DARBUOTOJŲ GYVYBEI IR SVEIKATAI (P1)

3 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti darbuotojų skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių darbuotojų, žmonių)
Gaisrai ir (ar) sproginiai	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota
Melagini pranešimai	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota
Epidemijos ir (ar) pandemijos	Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų, žmonių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų, žmonių evakuota

Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Sužaloti 1–5 darbuotojai ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų, žmonių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų, žmonių evakuota
Kibernetinė ataka	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) TURTUI (P2)

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai
Gaisrai ir (ar) sprogimai	Sugriautos pastato konstrukcijos, aplietos patalpos, sunaikintas, sugadintas inventorių	Nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Melagini pranešimai	Sugadintas inventorių likviduojant teroro akto pasekmes	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Epidemijos ir (ar) pandemijos	Sugadintas inventorių atliekant patalpų dezinfekciją	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Nuo 10 iki 30 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Sugadintas inventorių	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Poveikio turtui nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Sugadintas inventoriųs	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Užteršta teritorija, pastatai	Nuo 10 iki 30 proc. turto vertės
Kibernetinė ataka	Sugadintas kompiuterinė įranga	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) APLINKAI (P2)

5 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
1	2	3	4	5	6
Pavojai, kurie gali kilti Centre					
Gaisrai ir (ar) sproginiai	Nežymi	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Epidemijos ir (ar) pandemijos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojai, kurie gali kilti už Centro ribų					
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
Melagingi pranešimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Kibernetinė ataka	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) VEIKLOS TĘSTINUMUI (P3)

6 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Gaisrai ir (ar) sproginiai	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų
Melagingi pranešimai	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Epidemijos ir (ar) pandemijos	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų

Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų
Kibernetinė ataka	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

GALIMŲ PADARINIŲ (POVEIKIO) (P) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

7 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia	Nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojai ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota	Ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai, žmonės ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota	Didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų, žmonių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų, žmonių evakuota	Labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų, žmonių ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų, žmonių evakuota	Katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Mažiau nei 5 proc. turto vertės	Nereikšmingas	1
Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	Ribotas	2
Nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	Didelis	3
Nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	Labai didelis	4
Daugiau kaip 40 proc. turto vertės	Katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
--	--	------------------------

Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	Nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	Ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	Didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	Labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	Katastrofinis	5

GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS ĮVERTINIMAS

8 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) $R=R1+R2+R3$
		Galimi padariniai (poveikis) gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyvybei ir sveikatai lygis (R1) $R1=TxP1$	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) $R2=TxP2$	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) $R3=TxP3$	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gaisrai ir (ar) sproginiai	4	3	4	4	12 Didelis	16 Labai didelis	16 Labai didelis	44 Labai didelis
Melagingi pranešimai	2	3	1	2	6 Vidutinis	2 Priimtinas	4 Vidutinis	12 Vidutinis
Epidemijos ir (ar) pandemijos	5	4	2	3	20 Labai didelis	10 Didelis	15 Labai didelis	45 Labai didelis
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	3	2	3	4	6 Vidutinis	9 Didelis	12 Didelis	27 Didelis
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	5	1	2	3	3 Priimtinas	10 Didelis	15 Labai didelis	28 Didelis

Geriamojo vandens tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	2	1	1	1	2 Priimtinas	2 Priimtinas	2 Priimtinas	6 Priimtinas
Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	3	1	2	3	3 Priimtinas	6 Vidutinis	9 Didelis	18 Vidutinis
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	4	4	3	4	16 Labai didelis	12 Didelis	16 Labai didelis	44 Labai didelis
Kibernetinė ataka	5	1	2	3	5 Vidutinis	10 Didelis	15 Labai didelis	30 Didelis

IV SKYRIUS

RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuotas pagal formulę $R = T \times P$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis)). Gautos reikšmės įrašytos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

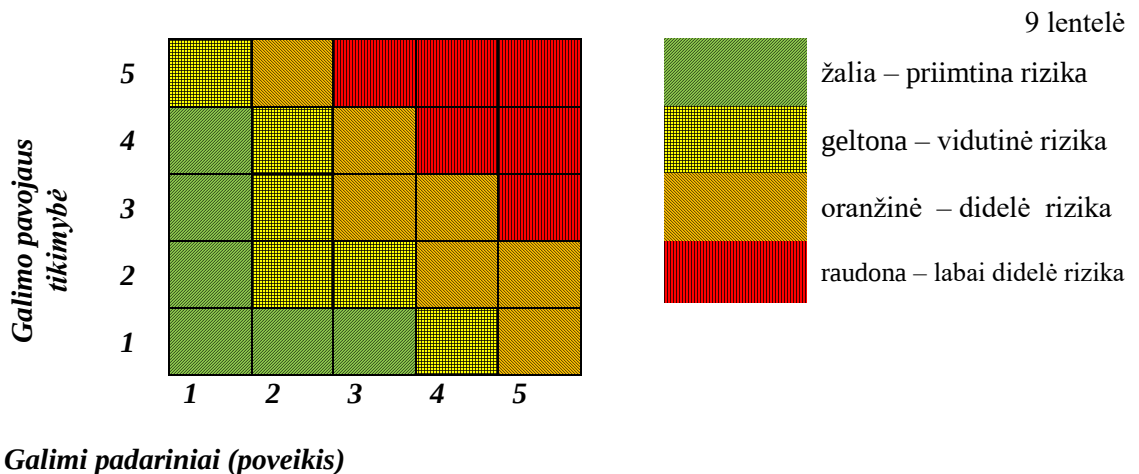
1. Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir gyvybei ir sveikatai lygis (R1).
2. Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2).
3. Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatytas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašytas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

8 lentelės 10 skiltyje įrašytas bendras rizikos lygis, kuris gautas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys panaudoti sudarant galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį (10 lentelė). Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.
2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).
3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.
4. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

RIZIKOS LYGIO (R) NUSTATYMAS

GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA

10 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Epidemijos ir (ar) pandemijos	5	45 Labai didelis
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	4	44 Labai didelis
Gaisrai ir (ar) sprogimai	4	44 Labai didelis
Kibernetinė ataka	5	30 Didelis
Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	5	28 Didelis
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį)		
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	3	27 Didelis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Šilumos energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	3	18 Vidutinis
Melagingi pranešimai	2	12 Vidutinis
Geriamojo vandens tiekimo sutrikimas ar nutraukimas	2	6 Priimtinas

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelė ar didelė rizika**:

1. Epidemijos ir (ar) pandemijos.
2. Branduolinė avarija Baltarusijos AE.
3. Gaisrai ir (ar) sprogimai.
4. Kibernetinė ataka.
5. Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas.
6. Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos **Centro Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane**.

Šios priemonės:

1. Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
2. Gerina Centro pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
3. Didina Centro darbuotojų saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelė ar didelė rizika:

1. Epidemijos ir (ar) pandemijos.
2. Branduolinė avarija Baltarusijos AE.
3. Gaisrai ir (ar) sprogimai.
4. Kibernetinė ataka.
5. Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas.
6. Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas **Centro ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.**

Pavojai, kuriems nustatyta **vidutinė ir priimtina rizika**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Pareigų pavadinimas	Pagrindinė funkcija ar atsakomybė	Žmogiškųjų išteklių skaičius		Galimas pavojus
			Reikiamas kiekis (būtinai turėti, iš viso)	Faktiškai turimas	
1	2	3	4	5	6
Pagrindiniai žmogiškieji ištekliai:					
1.	Administracijos darbuotojai (direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, raštinės administratorė)	Vadovauti pirminiems veiksams įvykių, ekstremalių įvykių ar ekstremalių situacijų metu, organizuoti ir koordinuoti veiksmus		5	
2.	Ūkvedys	Bendradarbiauti su atsakingomis institucijomis, valdyti Centro pasirengimą ekstremalioms situacijoms		1	
3.	IT specialistas, raštinės administratorė	Užtikrinti informacijos sklaidą ir perdavimą kitiems darbuotojams ir (ar) lankytojams		2	
4.	Administracijos darbuotojai	Užtikrinti Centro evakuaciją, užtikrinti, vykdyti galutinius patikrinimus susirinkimo vietoje		5	
5.	Administracijos darbuotojai, vadovai	Specialiųjų poreikių turinčių asmenų, negalią turinčių asmenų evakuacijai skiriami darbuotojai		3	
6.	Ūkvedys	Prisidėti prie ekstremalių situacijų valdymo veiksmų, atjungti elektros, dujų ir kt. įvadus		1	
7.	Administracijos darbuotojai, mokytojai (turintys pirmosios pagalbos pažymėjimus)	Organizuoti ir suteikti pirmąją pagalbą		5	
8.	Administracijos darbuotojai, mokytojai	Vykdyti KAS statinio parengimo darbus		10	

BŪTINŲ PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Būtinios priemonės	Būtinų priemonių kiekis (vnt.)		Būtinų priemonių saugojimo vieta ir už jų išdavimą atsakingo asmens kontaktai	Galimas pavojus
		Privalomas sukaupti	Faktiškai sukauptas		
1.	Veiklos vykdymui užtikrinti būtinios priemonės:				
1.1.	El. šildytuvai		4		Šilumos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas
1.2.	Gesintuvai		4	Kiekviename aukšte, ir katilinėse.	Gaisras
2.	Asmeninės apsaugos priemonės:				
2.1.	Vienkartines medicinines kaukes		500		Epidemijos ir (ar) pandemijos
3.	Turimos medicinos priemonės ir vaistiniai preparatai:				
3.1.	Pirmos pagalbos rinkiniai		2		
4.	Biocidai:				
4.1.	Paviršių dezinfekantus		5		Epidemijos ir (ar) pandemijos
4.2.	Rankų antiseptikus		5		Epidemijos ir (ar) pandemijos

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ PAVOJAMS LIKVIDUOTI IR JŲ PADARINIAMS ŠALINTI SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Materialinio ištekliaus pavadinimas	Pagrindinė paskirtis	Materialinių išteklių kiekis			Materialinių išteklių priemonių saugojimo vieta ir už jų išdavimą ar patelkimą atsakingo asmens kontaktai	Galimas pavojus
			Reikiamas kiekis (būtinąs turėti, iš viso)	Faktiškai turimas	Matavimo vienetai (vnt., litrai, poros, kv. m ir kt.)		
1	2	3	4	5	6	7	8
Subjekto materialiniai ištekliai:							
1.	<i>Gesintuvai</i>	<i>Gaisrams gesinti</i>		10	Vnt.	<i>Kiekviena aukšte, ir katilinėse</i>	Gaisrai ir (ar) sprogimai
2.	<i>Kastuvai</i>			4	Vnt.		Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.
3.	<i>Priešgaisriniai mygtukai</i>			4	Vnt.		Gaisrai ir (ar) sprogimai
4.	<i>Gaisriniai čiaupai</i>			4	Vnt.		Gaisrai ir (ar) sprogimai
5.	<i>Grandinis pjūklas</i>			1	Vnt.		
6.	<i>Diskinis pjūklas</i>			1	Vnt.		Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.
7.	<i>Autobusas 19 vietų</i>			2	Vnt		Darbuotojų, mokinių, įrangos evakuacijai
8.	<i>Autobusas 14 vietų</i>			1	Vnt		Darbuotojų, mokinių, įrangos evakuacijai

KONTAKTINĖ INFORMACIJA

1 lentelė. Savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos subjektų kontaktiniai duomenys

SUBJEKTO PAVADINIMAS	KONTAKTAI
Bendrasis pagalbos centras	Tel. 112
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyrius Švitrigailos g. 18, Vilnius	Tel. (0 70) 75 75 11 El. p. ems@vpgt.lt
Ekstremaliųjų sveikatai situacijų centras Didžioji g. 7, Vilnius	Tel. (0 37) 28 22 44 El. p. info@essc.sam.lt Budintis specialistas poilsio laiku Tel. (0 37) 28 22 44
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras Vilniaus departamentas Kalvarijų g. 153 Vilnius	Tel. (0 52) 64 96 76 El. p. vilnius@nvsc.lt
PAGD prie VRM Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba Švitrigailos g. 18, 03223, Vilnius	Tel. 112, Tel. (0 52) 71 68 66 El. p. vilnius.pgv@vpgt.lt
Ukmergės PGT Kauno g. 61, 20118, Ukmergė	Tel. 112 El. p. ukmerge.pgt@vpgt.lt
Vilniaus AVPK Birželio 23-iosios g. 13, Vilnius	Tel. 112, Tel. (0 70) 06 00 00, (0 52) 71 60 50 El. p. info@policija.lt
Ukmergės r. PK Vytauto g. 109, Ukmergė	Tel. 112, Tel. (0 70) 06 00 00 El. p. info@policija.lt
Greitosios medicinos pagalbos tarnybos Vilniaus filialas	Tel. 112, Tel. (0 52) 73 00 27 El. p. vilnius@greitojipagalba.lt
Nacionalinis krizių valdymo centras Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius	Tel. (0 52) 09 87 71
Avarinės tarnybos	
Šildymo avarinė tarnyba UAB „Ukmergės šiluma“ Šviesos g. 17, 20112, Ukmergė	Tel. (0 34) 06 52 12 El. p. administratore@ukmergessiluma.lt
Elektros ir dujų tiekimo avarinė tarnyba UAB „ESO“ Laisvės pr. 10, Vilnius	Elektros avarinė tarnyba tel. 1852 Dujų avarinė tarnyba tel. 1804
Vandentiekio avarinė tarnyba UAB „Ukmergės vandenys“	Tel. (0 34) 06 31 35 El. p. admin@ukvand.lt

Gėlių g. 18, 20115, Ukmergė	
Ukmergės rajono civilinės saugos sistemos subjektai	
Savivaldybės administracijos direktorė	Tel. (0 34)06 03 03, (0 65)65 35 86 El. p. direktorius@ukmerge.lt
Meras	Tel. (0 34) 06 03 33, (0 61) 14 01 10 El. p. d.varnas@ukmerge.lt
Administracijos patarėjas (parengties pareigūnas)	Tel. (0 34) 06 34 33, (0 69) 82 94 76 El. p. valdas.rabazauskas@ukmerge.lt
Civilinės mobilizacijos vyriausiasis specialistas	Tel. (0 61) 49 64 22 El. p. sandra.guogiene@ukmerge.lt

2 lentelė. Atsakingų darbuotojų kontaktiniai duomenys (ESVG nariai)

Eil. Nr.	ESVG nariai	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr.
1.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės vadovas	Direktorius	Vitalijus Martikonis	(0 34) 05 15 00
2.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams (atsakingas už civilinę saugą)	Ūkvedys	Alfonsas Pakulnis	(0 67) 04 90 79
3.	Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą.	Ūkvedys	Alfonsas Pakulnis	(0 67) 04 90 79
4.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo atsakingas arba atsakingi už darbuotojų (lankytojų) perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Miglė Butenė	(0 68) 47 51 40
5.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo atsakingas už	Raštinės administratorė	Agnė Kašėtienė	(0 67) 36 00 93

	dokumentų administravimą			
Ekstremalių situacijų valdymo grupės darbo vieta			Direktoriaus kabinetas	

3 lentelė. Centro vadovo kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Vitalijus Martikonis	Direktorius	(0 34) 05 15 00	(0 68) 54 42 52	vitmartikonis@gmail.com

4 lentelė. Centro darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Alfonsas Pakulnis	Ūkvedys	(0 34) 05 15 00	(0 67) 04 90 79	ukmsportocentras@inbox.lt

REAGAVIMO IR GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ SUVESTINĖ

Eil. Nr.	Kategorija	Reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmo ar priemonės pavadinimas	Vykdymo pradžia (nedelsiant, valandos, paros)	Reikalingi materialiniai ištekliai veiksmui ar priemonei įgyvendinti (pavadinimas)	Reikalingi žmogiškieji ištekliai veiksmui ar priemonei įgyvendinti (pavadinimas)	Pagrindinis vykdytojas ar organizatorius (subjekto padalinys ar pareigybė) ir jo kontaktai	Pakaitinis vykdytojas ar organizatorius (subjekto padalinys ar pareigybė) ir jo kontaktai	Pavojaus numeris (žr. po lentele)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Keitimasis informacija	Perduoti informaciją, Bendrajam pagalbos centrui, Savivaldybės administracijos patarėjui (parengties pareigūnui)	Nedelsiant	Komunikacinė ir ryšio įranga	Administracijos darbuotojai	Ūkvedys Tel. (0 67) 04 90 79 El. p. ukmsportocentras@inbox.lt	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	
2.	Valdymo organizavimas ir koordinavimas	Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sušaukimas	Nedelsiant	Komunikacinė ir ryšio įranga, patalpos	Administracijos darbuotojai	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	Ūkvedys Tel. (0 67) 04 90 79 El. p. ukmsportocentras@inbox.lt	
3.	Darbuotojų perspėjimas	Darbuotojų ir kitų pastatuose ir teritorijose tuo metu esančių gyventojų perspėjimas	Nedelsiant	Garsinė avarinio signalizavimo sistema	Administracijos darbuotojai	ESVG narys atsakingas už darbuotojų perspėjimą ir informavimą – direktoriaus pavaduotoja ugdymui (0 68) 47 51 40	Raštinės administratorė Tel. (0 67) 37 34 24 Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	
4.	Veiklos tęstinumas	Nutrūkus elektros energijos tiekimui, organizuoti jo atkūrimą	Nedelsiant	Komunikacinė ir ryšio įranga (nuosavų generatorių nėra)	Ūkio dalies, administracijos darbuotojai	Ūkvedys Tel. (0 67) 04 90 79 El. p. ukmsportocentras@inbox.lt	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	<i>Elektros tiekimo sutrikimas ar nutraukimas</i>

		Nutrūkus šilumos energijos tiekimui, organizuoti jo atkūrimą	Nedelsiant	Elektriniai šildytuvai	Ūkio dalies, administracijos darbuotojai	Ūkvedys Tel. (0 67) 04 90 79 El. p. ukmsportocentras@inbox.lt	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	<i>Šilumos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas</i>
5.	Darbuotojų evakuacija	Organizuoti darbuotojų ir kitų pastatuose tuo metu esančių gyventojų evakuaciją	Nedelsiant	Komunikacinė ir ryšio įranga, garsinė avarinio signalizavimo sistema	Administracijos darbuotojai	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com ESVG narys atsakingas už darbuotojų perspėjimą ir informavimą – direktoriaus pavaduotoja ugdymui (0 68) 47 51 40	Raštinės administratorė Tel. (0 67) 37 34 24	
6.	Darbuotojų aprūpinimas AAP	Organizuoti darbuotojų ir kitų pastatuose tuo metu esančių asmenų aprūpinimą asmeninės apsaugos priemonėmis	Nedelsiant	Respiratoriai, vienkartinės pirštinės, kaukės	Administracijos darbuotojai	Ūkvedys Tel. (0 67) 04 90 79 El. p. ukmsportocentras@inbox.lt	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	<i>Epidemijos ir (ar) pandemijos, užteršimas cheminėmis ar radioaktyviomis medžiagomis.</i>
7.	Gyventojų apsauga kolektyvinės apsaugos statiniuose	Patalpų parengimas Kolektyvinės apsaugos statinio funkcijoms vykdyti	Nedelsiant gavus nurodymą organizuoti KAS veiklą	El. šildytuvai – 4 Pirmosios pagalbos rinkiniai – 2 Gesintuvai – 4 Kitos reikalingos priemonės ir jų kiekiai derinami su savivaldybės ESOC	Administracijos darbuotojai, pedagogai, techniniai darbuotojai	Direktorius Tel. (0 68) 54 42 52 El. p. vitmartikonis@gmail.com	Ūkvedys Tel. (0 67) 04 90 79 El. p. ukmsportocentras@inbox.lt	

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, KILUS GAISRUI, PLANAS

TVIRTINU:

Sporto centro direktorius

Vitalijus Martikonis

UKMERGĖS SPORTO CENTRO

DARBUOTOJŲ VEIKSMAI KILUS EKSTREMALIAI SITUACIJAI

(gaisras, avarija)

1. Apie gaisrą, avariją praneškite sporto centro administracijai.
2. Iškviškite gaisrinę pagalbą **tel. 112 iš fiksuoto ryšio tinklo arba iš mobiliojo ryšio.**
3. Skambinantis turi pranešti:
 - kur įvyko: Ukmergės sporto centro, Vienuolyno 2., Gruodžio 17osios 52 Melioratorių 5a, Miškų gt.45-1,45-2
 - gaisro kilimo vieta,
 - kas įvyko (įvykio pobūdį),
 - kada įvyko (laikas),
 - grėsmė žmonėms, turtui, aplinkai,
 - situacijos kaitą,
 - pranešusiojo duomenys (vardas, pavardė, telefono Nr., buvimo vieta).
4. Informuokite aplinkinius apie gaisrą, avariją žodžiu, šaukiant „**gaisras**“ **ar kitas įvykis.**
5. Išgirdę apie gaisrą, nepanikuokite, bet nedelsdami išeikite iš pastato vadovaudamiesi evakuaciniais ženklais ir evakuacijos planu, kuris kabo kiekviename aukšte.
6. Mokinių evakavimas atliekamas pagal iš anksto numatytą planą. Asmenys, kurie pagal planą atsako už vaikų evakavimą neturi palikti vaikų be priežiūros, turi patikrinti, ar visi vaikai, už kuriuos jie atsako išvesti iš pavojaingos zonos, jei taip nėra, nedelsiant organizuoti jų paiešką ir gelbėjimą.
7. Evakuacinių išėjimų vietos pažymėtos žalios spalvos ženklais (rodyklėmis, užrašu).
8. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti žalia linija, atsarginiai – žalia punktyrine linija.

9. Jeigu evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs (nematyti nei ugnies, nei dūmų) išeikite per artimiausią evakuacinį išėjimą.

10. Jeigu reikia eiti per uždūmintą patalpą – eikite pasilenkę po dūmais, veidą pristengus drėgnu audeklu, arba šliaužkite.

11. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti uždarytos, įsitikinkite ar tas kelias saugus, duris praverkite lėtai ir jeigu už jų nematyti dūmų, ugnies – eikite toliau, link išėjimo.

12. Jeigu iš patalpos išeiti negalima – dūmai ar liepsna užblokavo išėjimus, uždarykite patalpos duris ir pagal galimybes apkamšykite duris drėgnu skudaru ar kitu medžiagos gabalu, kad apsisaugoti nuo dūmų.

13. Išeidami iš patalpų uždarykite langus, duris.

14. Išėję iš pastato nedelsdami susirinkite stadione, jei ten nėra gaisro židinio pasekmių (dūmai), miško kelyje į mokyklą arba prie mokyklos paradinio įėjimo. Čia labai svarbu atkreipti dėmesį į vėjo kryptį. (nesirinkti dūmingoje vietoje). Pamokos mokytojai sutikrina visus mokinius, saugiai atlikus evakuaciją.

15. Jei žinote, praneškite apie pasilikusius asmenis sporto centre.

16. Grįžti į sporto centrą galima tik gavus leidimą iš sporto centro direktoriaus ar kito jį pavaduojantį administracijos atstovą.

17. Gaisro gesinimo metu netrukdykite pareigūnų veiksams.

Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams,

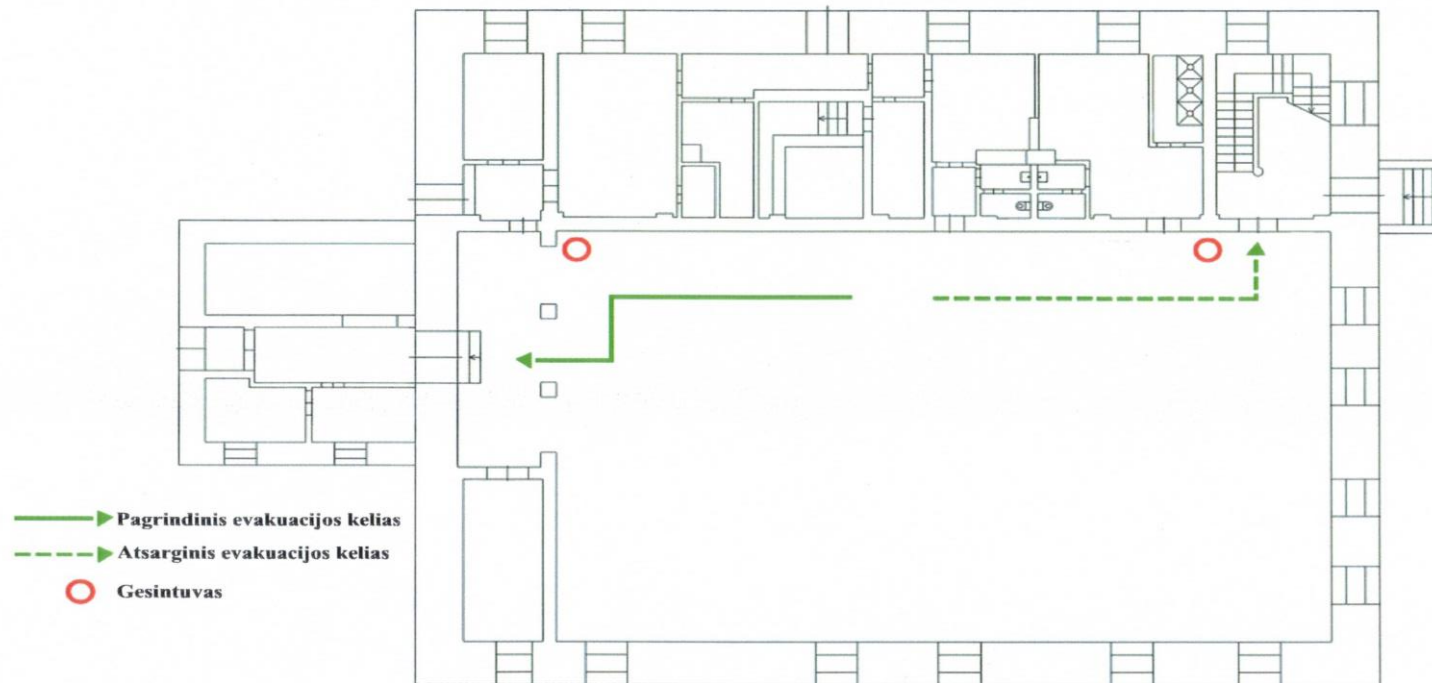
Ekstreamliu situacijų valdymo grupės

koordinatorių Alfonsas Pakulnis

EVAKAVIMO IŠ CENTRO PATALPŲ AUKŠTŲ SCHEMAS

Ukmergės sporto centro direktorius
Vytautas Tutlys

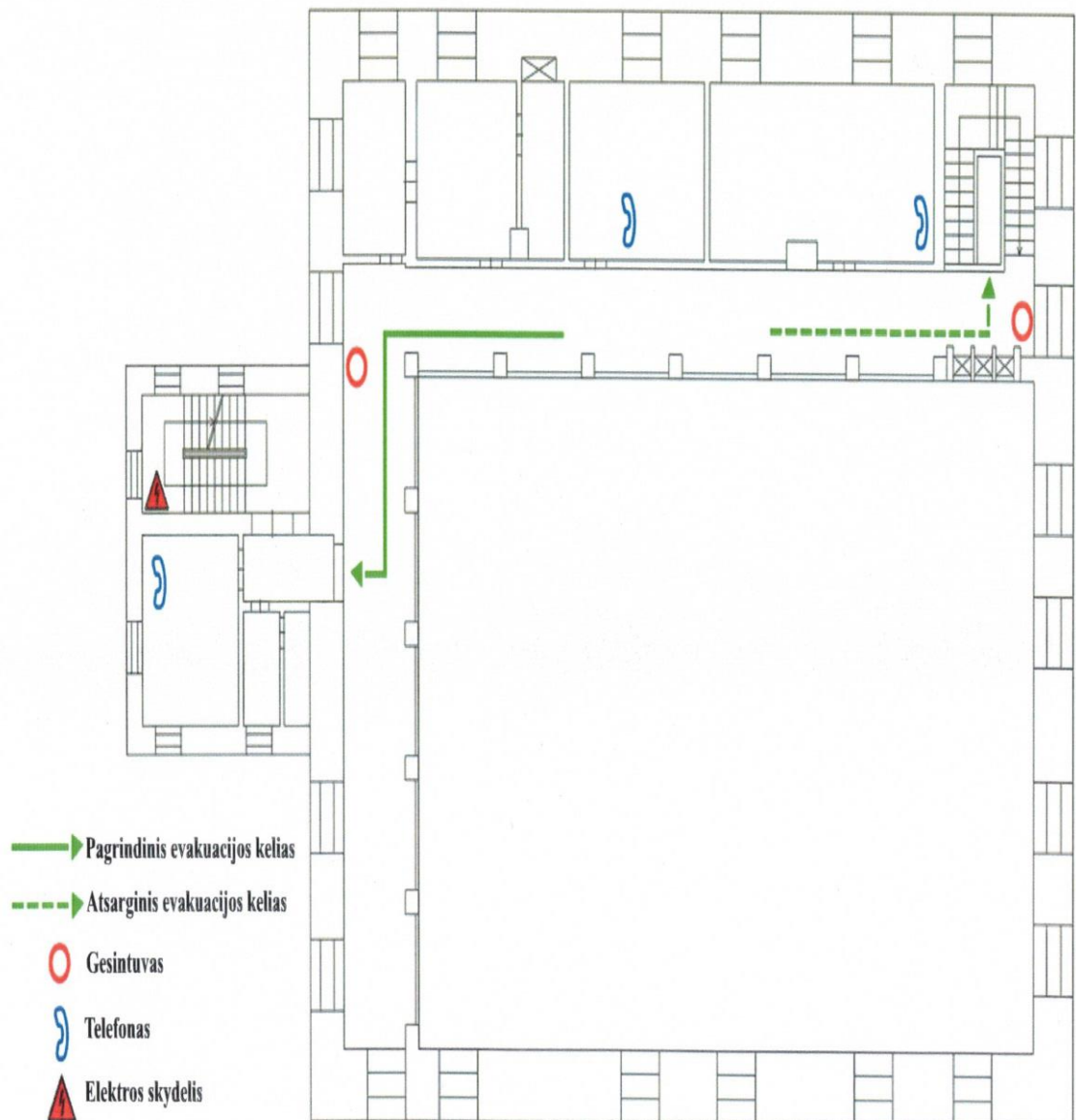
UKMERGĖS SPORTO CENTRO I AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

TVIRTINU

Ukmergės sporto centro direktorius
Vytautas Tutlys

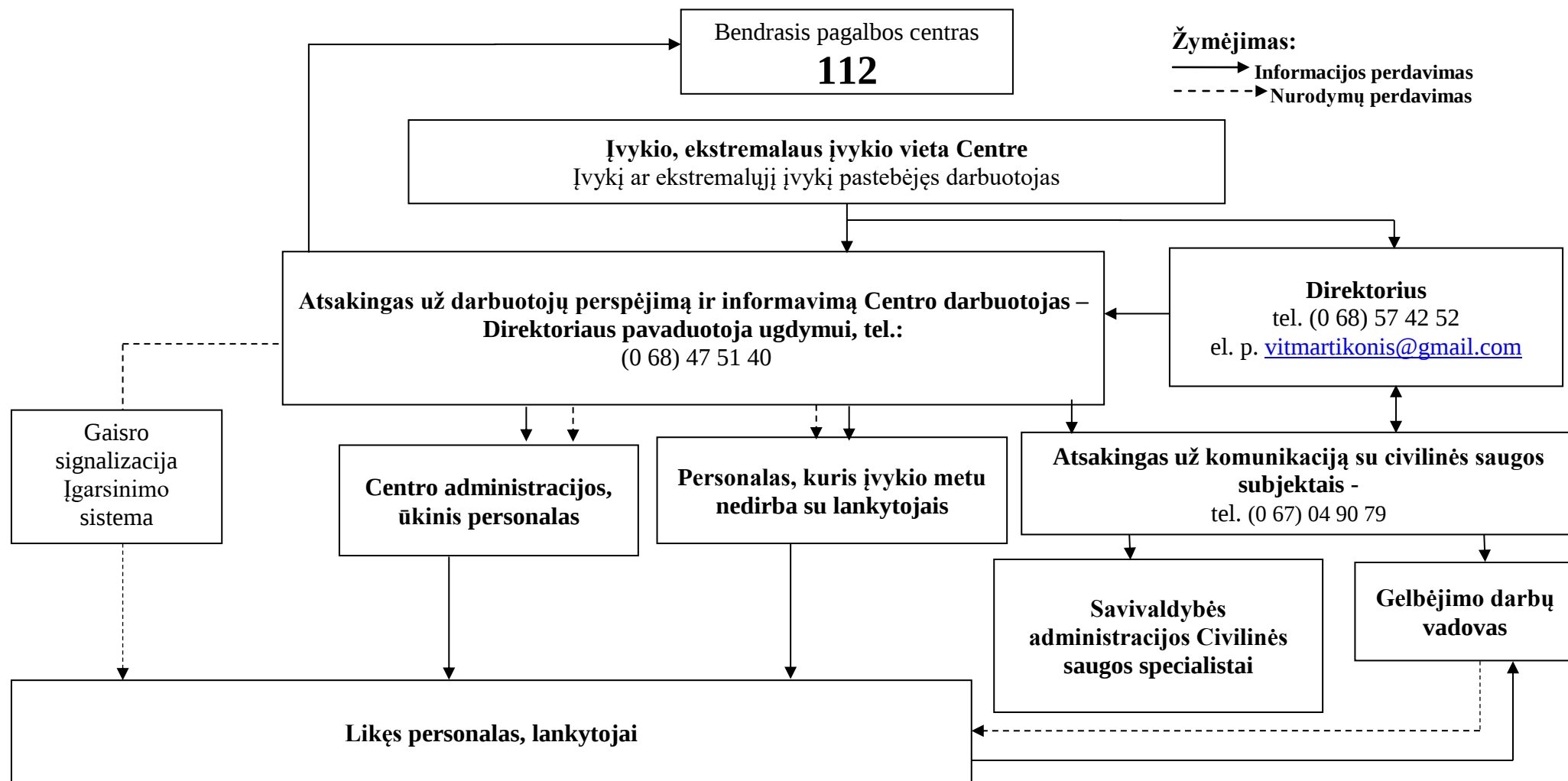
UKMERGĖS SPORTO CENTRO II AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ CENTRO PASTATO SCHEMA

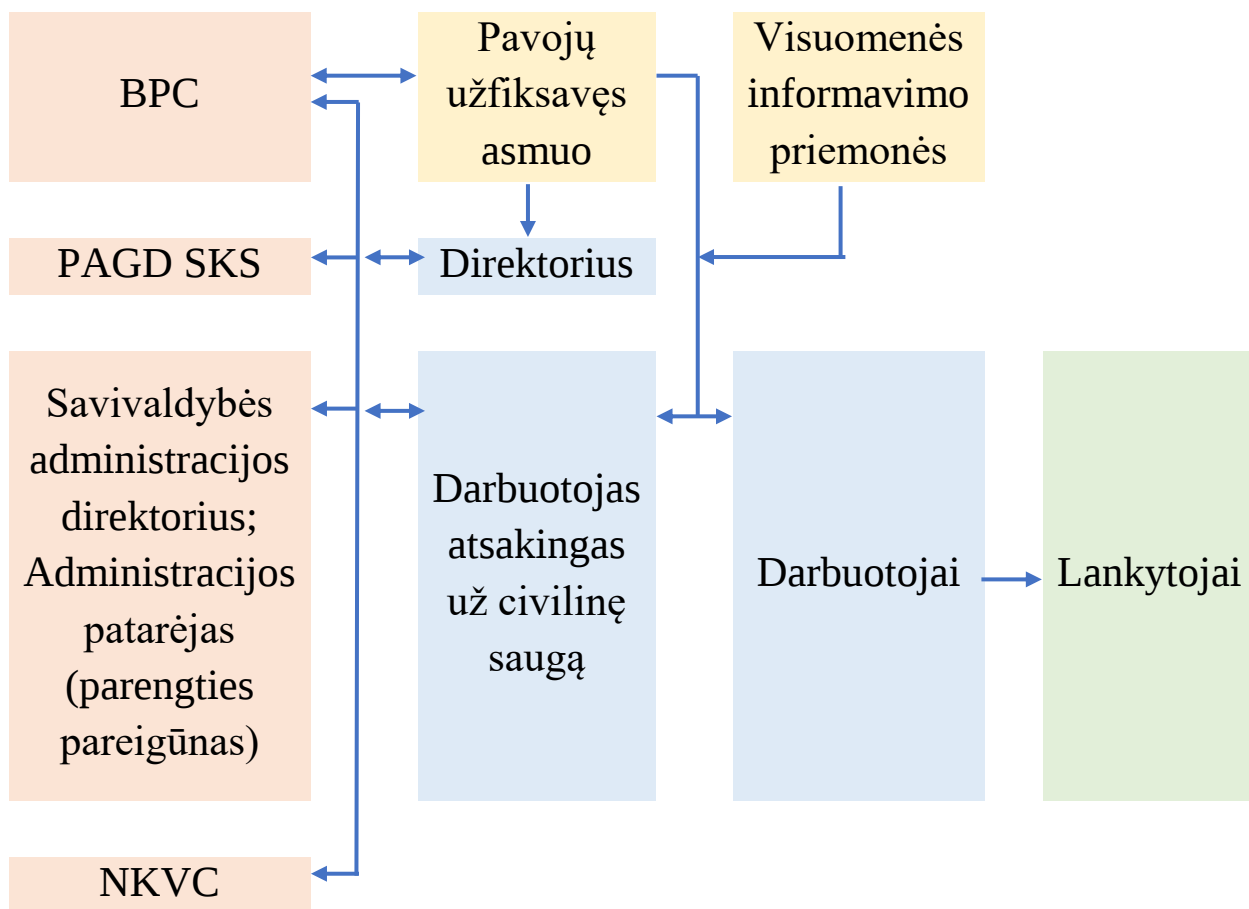

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Savivaldybės civilinės saugos specialistai informuojami, jei įvykis viršija nustatytus Ekstremalaus įvykio kriterijus.

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

**REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS
GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI**

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir
gelbėjimo departamento prie
Vidaus reikalų ministerijos
direktoriaus 2010m. gruodžio 08d.
įsakymu Nr.1-341 Suvestinė
redakcija nuo 2016-01-01

**CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS
AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR
PANDEMIJOS) METU**

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:

1.1. Griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas.

1.2. Be reikalo neikite iš namų, prireikus išeiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę.

1.3. Venkite masinio susirinkimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis.

1.4. Jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę.

1.5. Venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę.

1.6. Griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą.

1.7. Stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais.

1.8. Vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo.

1.9. Kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus.

1.10. Įspėkite vaikus, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiais gyvūnais, neneštų jų į namus.

2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:

2.1. Jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus.

2.2. Ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.

2.3. Su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę.

2.4. Ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):

1.1. Uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas.

1.2. Užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams.

1.3. Iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite.

1.4. Sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą.

1.5. Atidėkite planuotas keliones.

1.6. Nepalikite automobilių prie didelių medžių.

1.7. Jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris.

1.8. Pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobilųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.

2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:

2.1. Likite uždaroje patalpose arba, jei esate lauke, eikite į vidų.

2.2. Nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežasties.

2.3. Jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį.

2.4. Jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus.

2.5. Jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose.

2.6. Nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.

3. Patarimai darbdaviams:

3.1. Perspėkite darbuotojus apie artėjančią pavojingą hidrometeorologinį reiškinį ir informuokite, kokie darbai turi būti nutraukti.

3.2. Pasirūpinkite, kad būtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai.

3.3. Sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi.

3.4. Svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirūpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮVYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:

1.1. Klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Nepanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.3. Esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai.

1.4. Negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.

2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštų teritorijų:

2.1. Pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:

2.1.1. Kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridenkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu.

2.1.2. Odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepraleidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniui nepralaidžios sintetinės striukės, lietpalčiai, polietileniniai apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsivyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų.

2.2. Nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo kryptčiai, kad vėjas pūstų į šoną ir tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų).

2.3. Eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų.

2.4. Nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus.

2.5. Išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausius daiktus:

2.5.1. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų.

2.5.2. Dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai).

2.5.3. Pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės).

2.5.4. Šeimos relikvijas, kelias nuotraukas.

2.5.5. Ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms).

2.5.6. Geriamojo vandens.

2.5.7. Reikalingų drabužių (pagal sezoną).

2.5.8. Tualetinius reikmenis.

2.5.9. Asmeninės apsaugos priemonės (jei turite).

2.5.10. Nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus.

2.5.11. Mobilųjį telefoną.

2.6. Neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais vaikais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu.

2.7. Išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:

3.1. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris.

3.2. Pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.

4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:

4.1. Apsinuodijimo amoniako garais požymiai:

4.1.1. Kosulys.

- 4.1.2. Akių perštėjimas, ašarojimas.
- 4.1.3. Nosies gleivinės dirginimas, sloga.
- 4.1.4. Seilėtekis.
- 4.1.5. Galvos skausmas ir svaigimas.
- 4.1.6. Pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys.
- 4.1.7. Užkimimas, visiškas balso išnykimas.
- 4.1.8. Spaudimo jausmas krūtinės ląstoje.
- 4.1.9. Sujaudinimas.
- 4.1.10. Traukuliai.
- 4.2. Pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:
 - 4.2.1. Kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti).
 - 4.2.2. Užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus).
 - 4.2.3. Praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu.
 - 4.2.4. Išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti.
 - 4.2.5. Teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones.
 - 4.2.6. Sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį.
 - 4.2.7. Kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).
- 4.3. Apsinuodijimo chloro garais požymiai:
 - 4.3.1. Kosulys.
 - 4.3.2. Akių perštėjimas, ašarojimas.
 - 4.3.3. Nosies gleivinės dirginimas.
 - 4.3.4. Galvos skausmas ir svaigimas.
 - 4.3.5. Vėmimas.
 - 4.3.6. Dažnas kvėpavimas.
 - 4.3.7. Dažnas pulsas, širdies plakimas.
 - 4.3.8. Užkimimas.
 - 4.3.9. Sujaudinimas.
 - 4.3.10. Žemas kraujospūdis.
 - 4.3.11. Miokardo infarktas.
- 4.4. Pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:

4.4.1. Kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite).

4.4.2. Užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus).

4.4.3. Sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu.

4.4.4. Išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti.

4.4.5. Teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones.

4.4.6. Sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį.

4.4.7. Kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesis:

1.1. Klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.3. Jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas.

1.4. Jei esate netoli nelaimės, sprogimo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs.

1.5. Negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos.

1.6. Jei esate lauke, eikite į vidų.

1.7. Jei esate uždaroje patalpose, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje.

1.8. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris.

1.9. Pasirūpinkite vaikais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos.

1.10. Jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų. Užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių.

1.11. Suvarykite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius.

1.12. Grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite duše, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą.

1.13. Kruopščiai nuprauskite lauke buvusių naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.).

1.14. Valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams.

1.15. Jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausius daiktus:

1.15.1. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų.

1.15.2. Dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai).

1.15.3. Pinigus (gryniesiems pinigais, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės).

1.15.4. Šeimos relikvijas, kelias nuotraukas.

1.15.5. Ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms).

1.15.6. Geriamojo vandens.

1.15.7. Reikalingų drabužių (pagal sezoną).

1.15.8. Tualetinius reikmenis.

1.15.9. Asmeninės apsaugos priemonės (jei turite).

1.15.10. Nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą.

1.15.11. Mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį.

1.16. Jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškratose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skydliaukę, rekomenduoja atlikti jodo profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO3) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktūra) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:

1.16.1. Suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13–16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato.

1.16.2. Vaikams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 005 mg kalio jodato, tai sudaro pusė suaugusiųjų dozės.

1.16.3. Kūdikiams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės.

1.16.4. Naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalis suaugusiųjų dozės.

1.17. Vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skydliaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Vaikams patogu jas duoti ištirpintas bet kokiame gėrime ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.

1.18. Neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinktūrą: vaikams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Vaikams nuo 2 metų ir suaugusiesiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras.

1.19. Stabiliojo jodo preparatai veikia tik skydliaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skydliaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju.

1.20. Būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (transporto avarijos metu, viešojoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyviuoju ženklu:

2.1. Nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį.

2.2. Laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio.

2.3. Nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs.

2.4. Kuo skubiau išeikite iš pavojingos zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų.

2.5. Patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos.

2.6. Sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis.

2.7. Negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta.

2.8. Laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes.

2.9. Jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite duše ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinę radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI, KITOMS KARINĖMS GRĖSMĖMS

1. Kilus priešų užpuolimo iš oro pavojui ar kitoms karinėms grėsmėms:

1.1. Klausykitės pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Tikrinkite pranešimus mobiliajame telefone.

1.3. Jei civilinės saugos signalas „Oro pavojus“ užklumpa gatvėje ar kitoje vietoje, kuo skubiau susiraskite priedangą (daubą, griovį ir pan.), požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpkite.

1.4. Nepasiduokite panikai, elkitės ramiai, nesinervinkite, susikaupkite ir nurimkite, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.5. Be ypatingos priežasties nepalikite gyvenamosios vietos, nevaikščiokite gatvėmis ir atviromis teritorijomis.

1.6. Gavę nurodymą slėptis, apsirenkite ir skubėkite į nurodytą, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinę apsaugos statinį ar kitą priedangą. Su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, negendančių maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos priemones, būtiniausių medikamentų, tualetinius reikmenis, nešiojamąjį radijo imtuvą, mobiliąjį telefoną, kuriuo galėsite siųsti ir gauti pranešimus.

1.7. Jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įleiskite į vidų savo augintinius, būkite kambaryje be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje.

1.8. Automobilyje įsijunkite radiją, klausykitės informacinių pranešimų ir rekomendacijų.

1.9. Gavę nurodymą evakuotis ar išvykti, išjunkite elektrą, užsukite dujų, vandens sklendes, uždarykite langus, langines, užrakinkite duris ir atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami bent kelioms dienoms.

1.10. Stenkitės be būtino reikalo neskambinti savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems mobiliojo ar fiksuoto ryšio telefonais, kad ryšio linijos nebūtų perkrautos ar užblokuotos. Skambinkite tik norėdami pranešti apie būtiną pagalbą, sužeistuosius ar netikėtą pavojų.

2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):

2.1. Kriskite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bortelis.

2.2. Nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros nukrinta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai.

2.3. Įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrinta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama.

2.4. Jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti.

2.5. Nelieskite įtartino daikto ar sprogmens.

2.6. Padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.

3. Jeigu jūsų mieste ar gyvenvietėje pasirodė priešiški kariai:

3.1. Stenkitės išlikti ramūs. Bandykite išsiaiškinti, kas vyksta ir tik tuomet spręskite, ką daryti.

3.2. Jeigu matote kieme kareivius, nesiartinkite prie jų, būdami šalia galite tapti taikiniu ar atsitiktinės kulkos auka.

3.3. Nebūkite smalsūs, nepasiduokite pagundai pasižiūrėti į karinę techniką, ginklus ar ginkluotus žmones iš arčiau – smalsuoliai gali būti palaikyti šnipais.

3.4. Neleiskite vaikų į gatves, jie smalsūs ir gali patekti po tanko vikšrais, rasti sprogmenį ar neiššovusių sprogmenų.

3.5. Nefilmuokite ir nefotografuokite prieš kareivių arba darykite tai nepastebimai.

3.6. Kalbėdami su ginkluotu žmogumi, nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. Nesiginčykite su žmogumi, kurio rankose ginklas.

3.7. Jeigu į jūsų namus įeina ginkluoti žmonės ir ketina juose įsikurti, išeikite iš namų.

3.8. Jeigu jums reikia į miestą, verčiau eikite pėsčiomis, o ne važiuokite automobiliu.

4. Kai šalia aidi šūviai ar vyksta susišaudymas:

4.1. Jeigu esate lauke, nebėkite, o nedelsdami griūkite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą. Griūkite ten, kur stovite, neieškokite švaresnės vietos.

4.2. Kol aidi šūviai, stenkitės kuo labiau prisispauti prie žemės, o jiems nutilus šliaužkite į patikimesnę vietą (požeminę perėją, rūšį, pastato pirmą aukštą, griovį, už šiukšlių konteinerio ir pan.).

4.3. Pasigirdus šūviams jūsų name, nesiartinkite prie langų.

4.4. Jeigu pasigirsta susišaudymas, o jūs esate namuose, nedelsdami griūkite ant grindų, nušliaužkite iki jungiklio ir išjunkite šviesą, kad nebūtumėte matomi, šluotos kotu (ar kuo nors panašiu) užtraukite užuolaidas, šliaužkite į patalpą be langų (pvz., vonios kambarį).

4.5. Jeigu namuose nesaugu, eikite į artimiausią, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį, kur jums bus suteiktas prieglobstis ir pagalba.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:

1.1. Nekratykite, nepurtykite, neprakirpkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio.

1.2. Nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti.

1.3. Išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą.

1.4. Užsimaukite apsaugines pirštines.

1.5. Nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.

1.6. Išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims.

1.7. Nusiplaukite rankas su muilu.

1.8. Kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą.

1.9. Kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų.

1.10. Surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais.

1.11. Jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.

1.12. Jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.

2. Įtartinio paketo ar laiško požymiai:

2.1. Pernelyg didelės pašto išlaidos.

2.2. Ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas.

2.3. Iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės.

2.4. Rašybos klaidos.

2.5. Nėra atgalinio adreso.

2.6. Riebalinės dėmės, išblukusios spalvos.

2.7. Didelis svoris.

2.8. Kreivas ar grublėtas vokas.

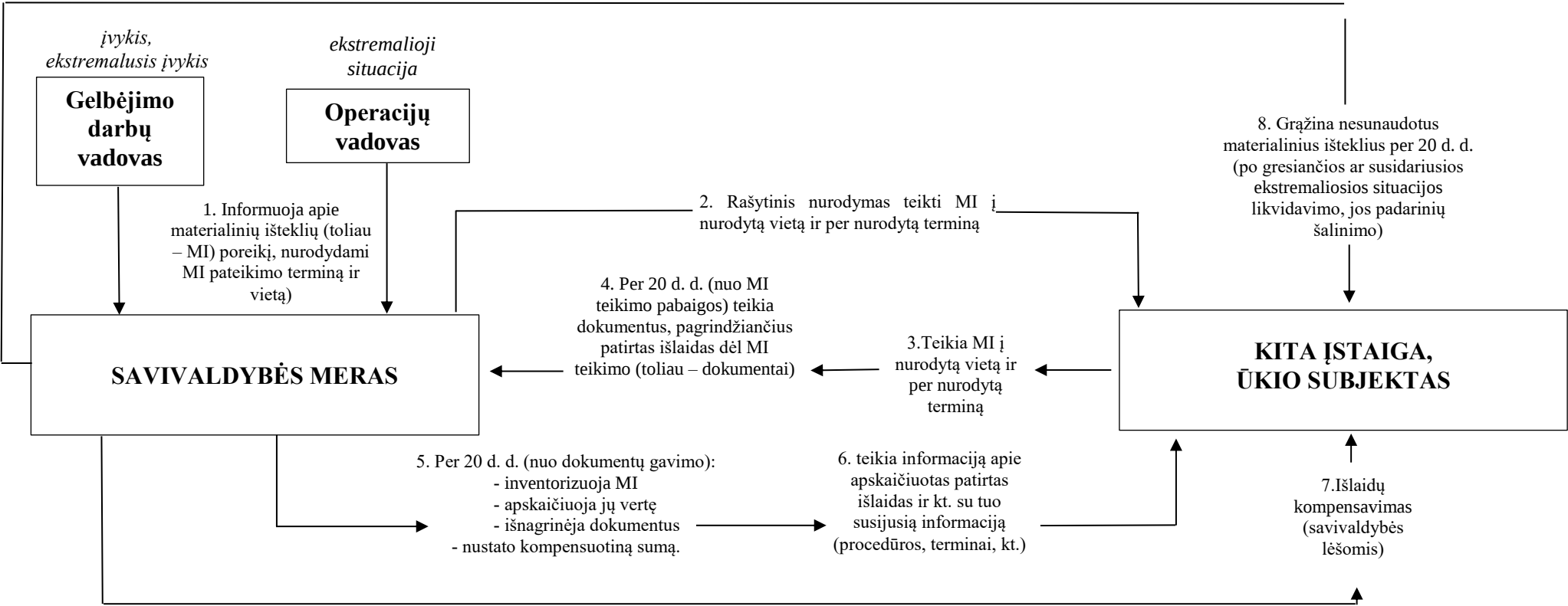
2.9. Išsikišę laidai ar aliuminio folija.

2.10. Pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.).

2.11. Tikslėjimo garsas.

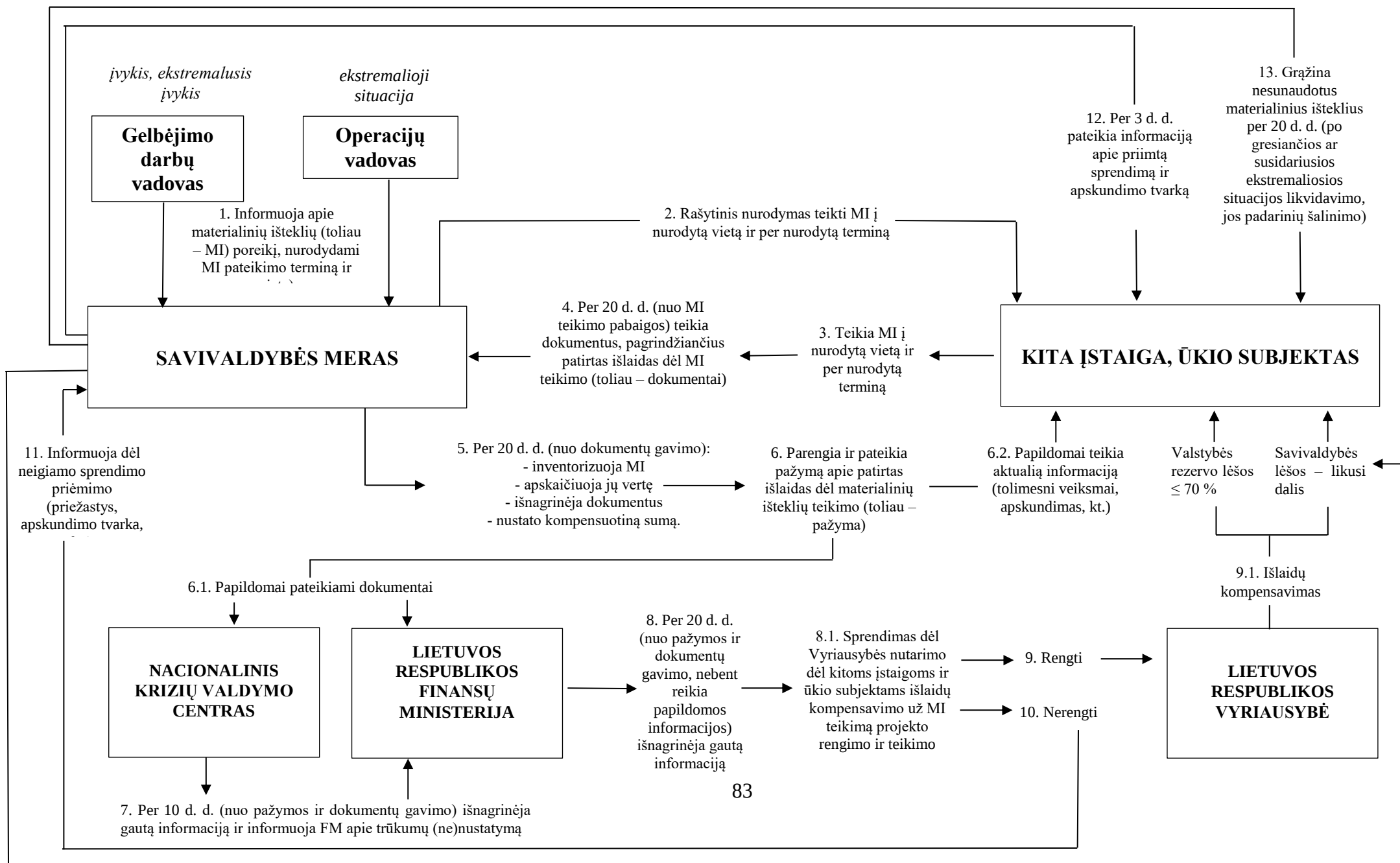
2.12. Pažymėtas užrašų „personalinis“ arba „konfidencialus“.

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS
Savivaldybės lygiu

¹ Algoritmas yra informacinio pobūdžio, todėl visada turi būti vadovaujamas Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 (Lietuvos Respublikos suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 16 d.) „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, nuostatomis.

VALSTYBĖS LYGIU

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI

1. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją nustatomi šie civilinės saugos signalai (toliau – CS signalai):

1.1. Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklaudyti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

1.2. Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
2.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo

		garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjančią hidrometeorologinę reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešų užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per

		valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemos, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemos, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

II. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALŲ PANAUDOJIMO TVARKA

1. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, perduodami:

1.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento) direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovų sprendimu, įvykus avarijai, kai į aplinką patenka didelis kiekis pavojingų medžiagų, ar susidarius kitai ekstremaliajai situacijai Sąrašo subjekte.

1.2. Savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai.

1.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus sprendimu, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai.

1.4. Kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovų sprendimu, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai šiuose objektuose.

2. Įspėjamasis garsinis signalas pratybų metu skelbiamas tik suderinus su savivaldybės administracijos direktoriumi ir iš anksto per visuomenės informavimo priemones pranešus gyventojams.

3. Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu, iškilus tiesioginei priešo užpuolimo grėsmei.

4. Perspėjimo sistemoje, kurioje naudojamos elektroninės sirenos, įspėjamieji balsu perduodami CS signalai privalo būti iš anksto įrašyti į elektroninių sirenų valdiklius, o gyventojams privalo būti perduodami kartu su įspėjamuoju garsiniu signalu tokia tvarka: 45 sek. – įspėjamasis garsinis signalas, 15 sek. – įspėjamasis balsu skelbiamas signalas. Tai kartojama 3 kartus. Bendra trukmė ne ilgesnė nei 3 minutes.

5. Įspėjamųjų balsu skelbiamų signalų ir rekomendacijų, perduodamų per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus, bendra trukmė turėtų būti ne ilgesnė nei 1,5 min. Kitų pranešimų ir rekomendacijų trukmė neribojama.

6. Gyventojai, gyvenantys šalia Sąrašo subjektų, ir darbuotojai, dirbantys juose, privalo būti iš anksto informuoti apie jiems gresiančius pavojus, įvykus avarijai šiuose Sąrašo subjektuose, ir, išgirdę įspėjamąjį garsinį signalą, elgtis pagal išankstines Sąrašo subjektų pateiktas rekomendacijas. Tikslī informacija apie susidariusią ekstremaliąją situaciją, gyventojams ir darbuotojams iškilusią grėsmę ir rekomendacijos pateikiamos per elektronines sirenas, garsinės avarinės signalizavimo sistemas ir, atsižvelgiant į avarijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, per nacionalinius ir (ar) regioninius bei vietinius transliuotojus.